

Pensumlister
vår 2017
for emner i
Arkeologi
Europastudier
Historie
Klassiske fag &
Kulturminneforvaltning
ved Institutt for historiske studier

Institutt for historiske studier
Det humanistiske fakultet
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Dragvoll
N-7491 Trondheim
Trykt desember 2016

INNHold:

	Side
Arkeologi	4
Emner på basisnivå vår 2017 – arkeologi	4
ARK1002 – Kulturhistorie og materiell kultur 22,5 stp	4
ARK2002 - Feltmetodikk og fortolkning 15 stp	10
ARK2003 – Bacheloroppgave i arkeologi 15 stp	15
Emner på masternivå vår 2017 – arkeologi	15
ARK3002 - Arkeologisk feltmetodikk, kuratering og fortolkning 15 sp	15
ARK3003 - Museology and Heritage Studies 7,5 sp	20
Europastudier	22
Emner på basisnivå vår 2017 – europastudier	22
EUR1201 – EUs kulturpolitikk 7,5 sp	22
Emner på påbyggingsnivå vår 2017 – europastudier	23
EUR2201 – Europeisk integrasjonsteori 7,5 sp	23
EUR2915 - Den europeiske integrasjonsprosessen 7,5 sp	25
Historie	26
Emner på basisnivå vår 2017 - historie	26
HIST1110 - Oversikt over eldre historie fram til ca. 1550 15 sp	26
HIST1150 - Oversikt over tidlig nytids historie 1550-1850 15 sp	26
Emner på påbyggingsnivå vår 2017 – historie	27
HIST2155 - Musikk og politikk i middelalderen / Music and politics during the Middle Ages 7,5 sp	27
HIST2165 - Kongemakt og stat i den norrøne verden	29
HIST2810 - Stormaktspolitikk etter 1900 15 sp	30
HIST2915 - Kommunisme i Øst- og Sentraleuropa 7,5 sp	31
HIST2921 - Endringsprosesser i tidlig nytid 7,5 sp	32
Emner på masternivå vår 2017 - historie	33
HIST3205 - Folkemord, historie og minner 7,5 sp	33
HIST3375 - Expansion, Colonization and Global Connections: Interactions and Networks from the 15th Century	7,5 sp 34
HIST3405 - Makt, musikk og ritualer: kunstens rolle i politisk kommunikasjon 800-1600 / Power, ritual, and music: the role of the arts in political communication 800-1600 7,5 sp	35
HIST3465 - Fellesskap, grupper, og identiteter i europeisk middelalder 7,5 sp	39
Klassiske fag	41
Emner på basisnivå vår 2017 - klassiske fag	41
ANT1003 - Klassisk retorikk 15 sp	41
ANT1102 - Antikkens litteratur – 15 sp	42
LAT1002 - Tekstkurs I i latin: Middelalderlatin 15 sp	43
LAT1004 - Tekstkurs III i latin: Antikk prosa II 7,5 sp	44
LAT1005 - Tekstkurs IV i latin: Antikk poesi 7,5 sp	45

Kulturminneforvaltning	46
Emner på påbyggingsnivå vår 2017 – kulturminneforvaltning	46
KULMI2710 - Lokalhistorie med arkivkunnskap 15 sp	46
Emner på masternivå vår 2017 – kulturminneforvaltning	48
KULMI3215 - Museologi og kulturarvspedagogikk 7,5 sp	48
KULMI3225 - Bygningslovgivning i kulturminnevernet 7,5 sp	49
KULMI3235 - Planlovgivning i kulturminnevernet 7,5 sp	49

Arkeologi

Emner på basisnivå vår 2017 – arkeologi

ARK1002 – Kulturhistorie og materiell kultur

22,5 stp

Emneansvarlig: Thomas Wallerström

Forkortelser

BOK: Studentene kjøper boka selv

KOMP: Tilgjengelig i digitalt kompendium

E: Tilgjengelig i elektronisk utgave på nett

BLOKK 1:			
De lange linjene i arkeologien			
	Sider	Format	Link
Hurcombe, L. M. 2007. <i>Archaeological Artefacts as Material Culture</i> . New York: Routledge. (Hele boken).	185	BOK	
Antall sider	185		
BLOKK 2:			
Samtidsarkeologi			
	Sider	Format	Link
Bjerck, H. 2014. My father's things. In: B. Olsen and Þ. Pétursdóttir (eds.) <i>Ruin memories: Materialities, aesthetics and the archaeology of the recent past</i> . London: Routledge. (s. 109-127).	18	KOMP	
Burström, M. 2015. Skärvor av 1900-tal. Arkeologiske essäer. Lund: Nordic Academic Press. (Hele boken).	75	BOK	
DeSilvey, C. 2006. Observed decay: Telling stories with mutable things. <i>Journal of Material Culture</i> 11(3): 318-338.	20	E	http://mcu.sagepub.com/content/11/3/318.full.pdf+html
Harrison, R. and Schofield, J. 2010. <i>After modernity: Archaeological approaches to the contemporary past</i> . Oxford: Oxford University Press. (Kap. 2 "A Disciplinary (Pre)History" (s. 21-53) og Kap. 9 "Non-Places and Virtual Worlds" (s. 249-281)).	64	KOMP	
Olsen, B. 2003. Material culture after text: Re-membering things. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 36(2): 87-104	15	E	http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00293650310000650
Edensor, T. 2005. Waste matter: the debris of industrial ruins and the disordering of the material world. <i>Journal of Material Culture</i> 10: 311-332.	20	E	http://mcu.sagepub.com/content/10/3/311.full.pdf+html
Antall sider	212		
BLOKK 3:			
Historisk tid som arkeologi			
	Sider	Format	Link
Andersson, H. 1995. Maktens landskap. I: Mogren, M. & Wienberg, J. (red.) <i>Lindholmen. Medeltida riksborg i Skåne. Lund Studies in Medieval Archaeology</i> 17. Stockholm. (s. 19-23)	4	KOMP	

Andersson, K. & Hildebrand, A. 1988. <i>Byggnadsarkeologisk undersökning. Det murade huset.</i> Stockholm: Riksantikvarieämbetet. («Byggnadsarkeologi. Metod och målsättning» (s. 9-12)).	4	KOMP	
Andrén, A. 1989. State and towns in the Middle Ages. The Scandinavian Experience. <i>Theory and Society</i> 18: 585-609.	24	E	https://www.jstor.org/stable/657612?seq=1#page_scan_tab_contents
Andrén, A. 1998. <i>Between artifacts and texts.</i> Historical Archaeology in Global Perspective. New York: Plenum Press. (Ch. 6 “The Dialogue of Historical Archaeology” (s. 145-177)).	33	KOMP	
Andrén, A. 2006. Ett omöjligt uppdrag? Att arkeologiskt studera nordisk förkristen religion. <i>Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademin Årsbok 2006</i> (s. 61-75).	14	KOMP	
Anglert, M. 2006. De tidigaste kristna kulthusen. I: Anglert, M. Atursson, M. & Svanberg, F. (reds.). <i>Kulthus & dödshus. Det ritualiserade rummets teori och praktik.</i> Stockholm: Riksantikvarieämbetet. (s. 168-178).	11	KOMP	
Bolton, J. 2004. What is money? What is a money economy? When did a money economy emerge in medieval England? I: Wood, D. (ed.) <i>Medieval Money Matters.</i> Oxford: Oxbow books. (s. 1-15).	13	KOMP	
Brink, S. 1999. Social order in the early Scandinavian landscape. I: Fabeck, C. & Ringtved, J. (eds.) <i>Settlement and Landscape.</i> Århus: Jutland Archaeological Society (s. 423-439).	5	KOMP	
Crumlin-Pedersen, O. 1991. Ship types and sizes AD 800-1400. I: Crumlin-Pedersen, O. (red.) <i>Aspects of Maritime Scandinavia AD 200-1200.</i> Roskilde: Viking Ship Museum (s. 69-82).	6	KOMP	
Hansen, G. 2015. Sko, kammer og klær. En nedenfra-studie av bergensernes økonomiske evne på 1100-tallet. <i>Vitark</i> 9: 37-51.	12	BOK	
Herschend, F. 1997. Historical or Textual Archaeology. <i>Current Swedish Archaeology</i> 5: 65-77.	13	KOMP	
Iversen, F. 2015. Hålogaland blir en rettskrets. <i>Heimen</i> 52: 101-120.	10	E	https://www.idunn.no/heimen
Johannesen, L. & Eriksson, J.E.G. (red.) 2015. <i>Faglig program for middealderarkeologi. Byer, sakrale steder, befestninger og borger.</i> Oslo: Riksantikvaren. (Kap. 2-7 (s. 15-166)).	115	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/279069
Johnson, M. 1996. <i>An Archaeology of Capitalism.</i> Oxford: Blackwell. (“Introduction” (s. 1-9) and “Conclusion” (s.202-212)).	29	KOMP	
Larsson, S. 2015. Med stadsarkeologin i fortid och samtid. Metodiska utmaningar. <i>Vitark</i> 9: 63-78.	10	BOK	
Lawrence, S. & Shepherd N. 2006. Historical archaeology and colonialism. In: Hicks, D. & Beaudry, M.C. (eds.) <i>The Cambridge Companion to Historical Archaeology.</i> Cambridge: Cambridge University Press. (s. 69-86).	18	KOMP	
Lebecq, S. 2007. Communication and exchange in northwest Europe. In: Bately, J. & Englert, A. (eds.) <i>Othere's Voyages: A late 9th century account of voyages along the coasts of Norway and Denmark and its cultural context.</i> Roskilde: Viking Ship Museum (s. 170-179).	10	KOMP	

Mayne, A. 2008. On the Edges of History: Reflections on Historical Archaeology. <i>The American Historical Review</i> 113(1): 93-118.	22	E	https://www.jstor.org/stable/40007299?seq=1#page_scan_tab_contents
Melve, L. 2016. <i>Hva er middelalderen</i> . Oslo: Universitetsforlaget. (Introduksjon og Kap. 1 (s. 7-26)).	20	KOMP	
Mogren, M. 1995. Borgforskning förr och nu. I: Mogren, M. & Wienberg, J. (red.) <i>Lindholmen. Medeltida riksborg i Skåne. Lund Studies in Medieval Archaeology</i> 17. Stockholm. (s. 24-30)	7	KOMP	
Myhre, B. (red.) 2015. <i>Før viken ble Norge</i> . Vestfold: Vestfold Fylkeskommune. (Kap 14 (s. 133-151)).	15	KOMP	
Nilsson, B. 1996. Från gravfält till kyrkogård. Förändringar och variation i gravskicket. I: Nilsson, B. (red.) <i>Kristnandet i Sverige. Gamla källor och nya perspektiv. Projektet Sveriges kristnande, Publikationer</i> 5. Uppsala. (s. 349-383).	34	KOMP	
Roslund, M. 2005. <i>Människor & Ting. Perspektiv på medeltidens materiella kultur</i> . Lund: Lunds universitet. (s. 1-65)	45	KOMP	
Sørheim, H. 2015. The first Norwegian Towns Seen on the Background of European History. I: Baug, I., Larsen J. og Mygland, S.S. (eds.) <i>Nordic Middle Ages – Artefacts, Landscapes and Society. Essays in Honour of Ingvild Øye on her 70th Birthday</i> . Bergen. (s. 301-315).	13	KOMP	
Øye, I. 2015. Fra felt til fag. Hvor står middelalderarkeologien i Norge i dag? <i>Vitark</i> 9: 18-27.	7	BOK	
Antall sider	494		

BLOKK 4:

Jernalderen som arkeologi

	Sider	Format	Link
Arrhenius, B. 2004. Det forntida Sveariket – en myt eller en arkeologisk realitet? <i>Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien Årsbok</i> 2004: 203-227.	18	KOMP	
Bill, J. & Daly, A. 2012. The Plundering of the Ship Graves from Oseberg and Gokstad: An Example of Power Politics? <i>Antiquity</i> 86(333): 808-824	9	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/S0003598X00047931
Grønnesby, G. 2015. Jernalderens bosetning i Trøndelag. I: Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 119-128).	10	KOMP	
Hedeager, L. Prolog: Dalem i et europeisk perspektiv. I: Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 9-18).	10	KOMP	
Hedeager, L. Epilog: Dalem i et nordisk perspektiv. I: Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 138-145).	7	KOMP	
Hodges, R. & Whitehouse, D. 1983. <i>Mohammed, Charlemagne and the Origins of Europe</i> . New York: Cornell University Press. (s. 20-176)	130	BOK	
Ilkjær, J. 2003. Danske krigsbytteofringer. I: Jørgensen, L. et al. (red.). <i>Sejrens triumf: Norden i skyggen af det romerske imperium</i> . København: Nationalmuseet (s. 44-64).	20	KOMP	
Jørgensen, L. 2002. Kongsgård-kultsted-marked. Overvejelser omkring Tissøkompleksets struktur og	17	KOMP	

funktion. I: Jennbert, K. et al. (red.) <i>Plats och praksis – studier av nordisk förkristen ritual. Vägar till Midgård 2.</i> (s. 215-247).			
Magnus, B. 2015. Dalemfunnet og dets østlige forbindelser. I: Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX.</i> Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 69-79).	10	KOMP	
Solberg, B. 2000. <i>Jernalderen i Norge.</i> Oslo: Cappelen.	250	BOK	
Storli, I. 2010. Court sites of Arctic Norway: Remains of Thing sites and representations of political consolidation processes in the Northern Germanic worlds during the first millennium AD? <i>Norwegian Archaeological Review</i> 43: 128-144.	8	E	http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00293652.2010.531586
ANTALL SIDER	489		
BLOKK 5: Bronsealder som arkeologi			
Olsen, B. 1994. <i>Bosetning og samfunn i Finnmarks forhistorie.</i> Oslo: Universitetsforlaget. («Tidlig metalltid» (s. 100-139)).	30	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/076eb8188ec49551cc73427fa0599a04?lang=no#0
Bolin, H. 2005. Ockuperad förhistoria – om östligt inflytande i den nordiska bronsålderskretsen. I: Goldhahn, J. (red.) <i>Mellan sten och Järn</i> (II). <i>Gotarc Series C</i> 59. Göteborg. (s. 217- 227).	10	KOMP	
Clottes, J. 2002. <i>World Rock Art.</i> Los Angeles: The Getty Conservation Institute. (“A mysterious art” (s. 1-15)).	15	KOMP	
Frei, K.M., et al. 2015. Tracing the dynamic life story of a Bronze Age Female. <i>Scientific Reports</i> 5: 1-7.	6	E	http://www.nature.com/articles/srep10431
Fyllingen, H. 2003. Society and Violence in the Early Bronze Age: An Analysis of Human Skeletons from Nord-Trøndelag, Norway. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 36: 27-43.	16	E	http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00293650307297
Gillis, C., Olausson, D. og Vandkilde, H. 2004. <i>Dawn of Europe.</i> Lund: University of Lund. (“The Early and Middle Bronze Age (s. 79-91), “The Late Bronze Age and Urnfield Culture” (s. 92-103), “The Bronze Age” (s. 132-140)).	34	KOMP	
Goldhahn, J. 2009. Bredarör on Kivik: a monumental cairn with rock art and the history of its interpretation. <i>Antiquity</i> 2009: 359-371.	12	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/S0003598X00098483
Grønnesby, G. 2009. En reise gjennom liv og død, ild og vann. En bronsealders gravruin i Steinkjer. <i>Vitark</i> 6: 66-79.	13	KOMP	
Jensen, J. 2002. <i>Danmarks Oldtid.</i> København: Gyldendal Forlag. («Solens folk» (s. 273-326)).	55	KOMP	
Johansen, Ø.K. 1993. Norske depotfunn fra bronsealderen. <i>Universitetets oldsaksamling skrifter ny rekke</i> 15. (Kapittel 5 (s. 43-77)).	16	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/49c7f8cbf77fa08f887c3236ec8a7095?lang=no#0
Kaul, F. 2004. Bronzealderens religion. Studier af den nordiske bronzealders ikonografi. <i>Nordiske Fortidsminder Serie B, Bd. 22.</i> København: Det Kgl. Nordiske oldskriftselskab. (Kap. IX (s. 369- 406)).	35	KOMP	
Kristiansen, K. 2000. Background to the archaeology. I: K. Kristiansen, K. (ed.) <i>Europe before History.</i> Cambridge: Cambridge University Press.	18	KOMP	

(Kap. 2 (s. 18-35)).			
Kristiansen, K. 2013. Religion and society in the Bronze Age. I: Christensen, L.B., Hammer, O. & D. Warburton, D.A. (eds.) <i>The handbook of religions in ancient Europe</i> . New York: Routledge. (s.77-92).	15	KOMP	
Ling, J. & Uhnér, C. 2015. Rock art and metaltrade. <i>Adoranten</i> 2014: 23-43.	21	E	http://www.rockartscandinavia.com/images/articles/a14ling.pdf
Løddøen, T.K. 2014. På sporet av senmesolittiske døderiter. Fornyet innsikt i alderen og betydningen av bergkunsten i Ausevik, Flora, Sogn og Fjordane. <i>Primitive tider</i> 16: 51-76.	25	KOMP	
Løken, T. 1998. Hustyper og sosial struktur gjennom bronsealder på Forsandmoen, Rogaland, Sørvest-Norge. <i>AmS Varia</i> 33: 107-121.	14	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/86085d4c0239d1ef6d09c1e36b2d8799?lang=no#107
Melheim, L. 2013. Fantet det virkelig en bronsealder i Norge? Periferiens rolle revurdert. <i>Fortid</i> nr. 1-2013: 24-35.	12	E	http://www.fortid.no/tidsskrift/download/fortid_1301.pdf
Prescott, C. 2012. Third millennium transformations in Norway: modelling an interpretative platform. I: C.Prescott & H. Glørstad (red): <i>Becoming European – The transformation of third millennium Northern and Western Europe</i> . Oxford: Oxbow books. (s. 115-127).	13	KOMP	
Price, T.D. 2015. Ancient Scandinavia. An Archaeological History from the First Humans to the Vikings. Oxford: Oxford University Press. (Chapter 6 (s. 196-250)).	50	BOK	
Sognnes, K. 1994. Ritual landscapes. Toward a Reinterpretation of Stone Age Rock Art in Trøndelag, Norway. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 27(1): 29-50.	21	KOMP	
Sognnes, K. 2003. Bronze Age rock-art and landscape in Trøndelag, Norway. <i>Rock art in landscapes – landscapes in rock art. DKNVS skrifter</i> 2003(4): 85-106.	21	KOMP	
Sognnes, K. 2005. Bronsealderen. I: Bull, I. (red.) <i>Trøndelags historie</i> Bind 1. Trondheim: Tapir. (s. 83-105).	22	KOMP	
Sognnes, K. 2012. Visuell kultur i en overgangsfase – Bergkunst og neolitisering i Trøndelag. I: Sørensen, F.K.L. (red.) <i>Agrarsamfundenes ekspansjon i nord. Symposium på Tanums Hällristningsmuseum, Underslöv, Bohuslän, 25.-29. maj 2011</i> . København: Nationalmuseet. (s. 233-243).	10	E	http://nordligeverdener.natmu.s.dk/fileadmin/user_upload/temasites/nordlige_verdener/nordlige_verdener/Lasse_Sorensen/Agrar_samfundenes_ekspansion_stor.pdf
Varberg, J., Gratuze, B. & Kaul, F. 2014. Glasvejen. <i>Skalk</i> 2014: 20-30.	11	KOMP	
ANTALL SIDER	495		
BLOKK 6:			
Steinalder som arkeologi			
Bjerck, H.B. 2010. Norwegian Mesolithic Trends: A Review. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) <i>Mesolithic Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 60-106).	40	BOK	
Blankholm, H.P. 2010. Southern Scandinavia. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) <i>Mesolithic Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 107-131).	25	BOK	
Breivik, H.M. 2014. Palaeo-oceanographic development and human adaptive strategies in the Pleistocene–Holocene transition: A study from the Norwegian coast. <i>The Holocene</i> , 1-13. DOI: 10.1177/0959683614544061	13	E	http://hol.sagepub.com/content/24/11/1478.full.pdf+html

Callanan, M. 2013. Melting snow patches reveal Neolithic archery. <i>Antiquity</i> 87: 728-745.	18	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/5E844E2F80E4210E77A76A54F23E87C2/S0003598X00049425a.pdf/melting-snow-patches-reveal-neolithic-archery.pdf
Eriksen, B.V. (ed.) 2000. <i>Flintstudier</i> . Aarhus: Aarhus Universitetsforlag. (Indledning (s. 9-17), Grundlæggende flintteknologi (s. 37-50), Experimentell flinthugging (s. 59-74), "Chaîne opératoire" (s. 75-100), Flintsammensætning (s. 101-126), Relativ datering af flintinventarer (s. 127-140), Flintteknologiske attributanalyser (s. 141-156), Slidsporstudier (s. 207-218).	85	BOK	
Glørstad, H. 2009. The northern province? The neolithisation of southern Norway. In: Glørstad, H. & Prescott, C. (eds.) <i>Neolithisation as if history mattered. Processes of Neolithisation in North-Western Europe</i> . Lindome: Bricoleur Press. (s. 135-168).	30	KOMP	
Hjelle, K.L., Hufthammer, A.K. & Bergsvik, K.A. 2006. Hesitant hunters: a review of the introduction of agriculture in western Norway. <i>Environmental Archaeology</i> 11(2): 147-170.	22	E	http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1179/174963106x123188
Olsen, B. 1994. <i>Bosetning og samfunn i Finnmarks forhistorie</i> . Oslo: Universitetsforlaget. (Innledning, Jeger-samler-fisker-samfunn, Eldre steinalder, Yngre steinalder (s. 9-100).	85	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/076eb8188ec49551cc73427fa0599a04?lang=no#0
Price, T.D. 2015. <i>Ancient Scandinavia. An Archaeological History from the First Humans to the Vikings</i> . Oxford: Oxford University Press. (Chapter 2-5 (s. 31-195)).	165	BOK	
Zvelebil, M. 2010. Innovating hunter-gatherers: The mesolithic in the Baltic. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) <i>Mesolithic Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 18-59).	40	BOK	
ANTALL SIDER	523		
TOTALT ANTALL SIDER PENSUM			
Anbefalt tillegglitteratur			
Andersen, S.H. 1981. <i>Jægerstenalderen. Danmarkshistorien Bind 1</i> . København: Forlaget Sesam.			
Nielsen, P.O. 1981. <i>Bondestenalderen. Danmarkshistorien Bind 2</i> . København: Forlaget Sesam.			
Østmo, E. og L. Hedeager (red.) 2005. <i>Norsk arkeologisk leksikon</i> . Oslo: Pax Forlag			

Emneansvarlig: Martin Callanan

Forkortelser

BOK: Studentene kjøper boka selv

KOMP: Tilgjengelig i digitalt kompendium

E: Tilgjengelig i elektronisk utgave på nett

Blokk 1:			
Arkeologisk feltpraksis og analysemetoder			
	Sider	Format	Link
Andrén, A. 1986. I städernas undre värld. I: Andrén, A. et al. (red.) <i>Medeltiden och arkeologien. Festskrift til Erik Cinthio</i> . Lund: Lund Studies in Medieval Archaeology 1. (s. 259-269).	10	KOMP	
Banning, E.B. 2000. <i>The Archaeologist's Laboratory</i> . Springer. (Kap 14 "Stratigraphy", s. 257-264).	8	KOMP	
Berg-Hansen, I.M. 2009. Steinalderregistrering. Metodologi og forskningshistorie i Norge 1900-2000 med en feltstudie fra Lista i Vest-Agder. <i>Varia</i> 75. (Kap.6, s. 131-139).	8	KOMP	
Bjerck, H.B. 1995. Forskningsstyrt kulturminneforvaltning på Vega, Nordland. <i>Gunneria</i> 61. (s.22-45 og 164-176).	35	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/271907
Carver, M. 2009. <i>Archaeological Investigation</i> . London: Routledge. (s. 3-379).	376	BOK	
Christophersen, A. og Nordeide, S.W. 1994. <i>Kaupangen ved Nidelva: 1000 års byhistorie belyst gjennom de arkeologiske undersøkelsene på folkebibliotekstomten i Trondheim 1973-1985</i> . Oslo: Riksantikvaren. (s. 9-112).	103	BOK	
Eriksdotter, G. 1997. The Stratigraphy of Buildings. Examples of the Methodology of Buildings Archaeology. In: Andersson, H., Carelli, P. & Ersgård, L. (eds.) <i>Visions of the Past. Trends and Traditions in Swedish Medieval Archaeology</i> . Lund Studies in Medieval Archaeology 19. (s. 741-761).	20	KOMP	
Forseth, L. 2007. Fly inn i forhistorien. <i>SPOR</i> 2007(2): 8-11.	6	E	https://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_2.pdf
Gutiérrez, G., Erny, G., Friedman, A., Godsey, M. & Gradoz, M. 2016. Archaeological Topography with small unmanned aerial vehicles. <i>The SAA archaeological Record</i> 16(2): 10-13.	3	E	http://www.saa.org/Portals/0/SAA/Publications/thesaaarchrec/SAA_Record_March2016.pdf
Hamilton, S., Whitehouse, R., Brown, K. et al. 2006. Phenomenology in practice: Towards a methodology for a 'subjective' approach. <i>European Journal of Archaeology</i> 9(1): 31-71.	40	E	http://eja.sagepub.com/content/9/1/31.full.pdf+html

Kjellman, E. 2012. <i>From 2D to 3D - A photogrammetric revolution in archaeology?</i> (MA avhandling i Arkeologi). UiT The Arctic University of Norway, Tromsø. (Kap 1-3, s. 1-31).	30	E	http://munin.uit.no/handle/10037/4306
Larsson, S. 2000. <i>Stadens dolda kulturskikt</i> . Lund: Archaeologica Lundensia IX, Kulturhistoriska Museet. (Del IV: «Framstillinger av kulturlager och stratigrafi», s. 91-152).	61	KOMP	
Løken, T., Pilø, L. & Hemmendorff, O. 1996. Maskinell fleteavdekking og utgravning av forhistoriske jordbruksboplasser. <i>Ams-Varia</i> 26. (Kap. 3, s. 13-20).	7	KOMP	
Price, T.D. & Burton, J.H. 2011. <i>An Introduction to Archaeological Chemistry</i> . Springer Science+ Business Media. (Chapter 1: «Archaeological Chemistry», s. 1-24).	23	E	http://link.springer.com/book/10.1007%2F978-1-4419-6376-5
Reed, S. & Bailey, N. 2000. <i>Soil Science for Archaeologists</i> . Florida Agricultural and Mechanical University and Southeast Archaeological Center, NPS. (s. 1-24).	24	KOMP	
Riksantikvaren 2015. <i>Veileder: Retningslinjer for gjennomføring av undersøkelsesplikten og budsjettering av arkeologiske registreringer i henhold til kulturminneloven §9. jf. § 10</i> . (Versjon oppdatert 23.11.2015) Oslo: Riksantikvaren. (s. 1-15).	15	KOMP	
Stamnes, A.A. & Gustavsen, L. 2014. Archaeological Use of Geophysical Methods in Norwegian Cultural Heritage Management: A Review. In: Posluschny, A.G., Gojda, M. & Kamermans, H. (eds.) <i>A Sense of the Past. Studies in current archaeological applications of remote sensing and non-invasive prospection methods</i> . BAR International Series 2588, Archaeopress. (s. 17-32).	15	KOMP	
Waraas, T.A. 2005. Arkeologisk registrering på Baraldsneset Haram kommune. Ormen Lange prosjektet. <i>Kulturhistoriske skrifter og rapporter 1. Kulturavdelinga</i> . Molde: Møre og Romsdal Fylke. (s. 7-13).	6	KOMP	
Blokk 2: Utvalgte kulturminnetyper			
	Sider	Format	Link
Asprem, F. 2010. Bronsealderbønder. <i>SPOR</i> 2010(2): 42-43.	2	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2010-2+SPOR_lav.pdf/8a6e9341-c522-478d-9837-d20fcc2e4d50
Bergstøl, J. 2015. Fangstgroper, fangstgraver eller dyregraver? I: Berg-Hansen, I. M. (red.) <i>Arkeologiske undersøkelser 2005-2006</i> . Kristiansand: Portal forlag. (s.136-141).	5	KOMP	
Brendalsmo, J. & Solheim, E. 2012. <i>Rapport for de arkeologiske registreringer i Levanger sentrum, Levanger Kommune, Nord-Trøndelag</i> . NIKU oppdragsrapport 211/2012. (s. 1-57).	57	E	http://www.levanger.kommune.no/Global/prosjekt/sentrumsfredning/rapport_utgravinger_2012.pdf
Bukkemoen, G.B. & Simonsen, M.F. 2009. Graver og kokegroper på Bergerjordet i Sørums. I: Bergstøl, J. (red.) <i>Arkeologiske undersøkelser</i>	17	KOMP	

2003-2004. <i>Katalog og artikler. Varia 77</i> . Oslo: Kulturhistorisk museum. (s.115-132).			
Cadamarteri, J. 2016. Torvet i Trondheim før Torvet. <i>SPOR</i> 2016(1): s. 47-49.	2	KOMP	
Cadamarteri, J. & Engtrø, D.Ø. 2015. Torvet i Trondheim ca. 1700-1932. <i>SPOR</i> 2015(2): 7-9.	3	KOMP	
Callanan, M. 2008. Steinalderpionerene i Storlidalen. <i>Bøgda vår</i> . Oppdal: Oppdal Historielag. (s.5-14).	9	KOMP	
Damlien, H. Melvold, S. & Persson, P. 2010. Utgravningsmetode. I: Stene, K. (red.) <i>Steinalderundersøkelser ved Rena elv. Gråfjellprosjektet. Bind III. Varia 76</i> . Oslo: Kulturhistorisk museum. (s. 67-72).	5	KOMP	
Ellingsen, E.G. & Grønnesby, G. 2012. Gravene på Lø. Oversikt over hauger og funn. I: Grønnesby, G. (red.) <i>Graver i veien. Arkeologiske undersøkelser E6 Steinkjer. Vitark 8</i> . Akademika forlag. (s. 12-28 og Appendix 1, s.186-197).	11	KOMP	
Grønnesby, G. Bryggestein og kulturlag - spor etter gårdens opprinnelse. <i>SPOR</i> 2014(1): 32-35.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/7291016/2014+nr+1-Bryggestein.pdf/ed49921b-f8b2-47ef-9a8d-6951c88f35a3
Grønnesby, G. 2007. Naustet på Lænn. <i>SPOR</i> 2007(1): 42-46.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_1.pdf/a594a326-886c-4ab7-96cc-b1a1d47976ec
Haug, A. 2007. I Nummedals fotspor. <i>SPOR</i> 2007(2): 28-32.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_2.pdf/540e8dcb-fd1b-48f8-9d59-24151649350a
Henriksen, M.M. & Bryn, H. 2016. Langhus på langhus på Hofstad. <i>SPOR</i> 2016(1): 24-27.	3	KOMP	
Jordhøy, P. 2013. Unikt fangstanlegg - vitne om kløkt og samhandling. <i>SPOR</i> 2013(1): 14-18.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2013-1+SPOR_lav.pdf/2e407b3a-9f5a-49c1-aa0d-855e7c260f11
Kalseth, J. 2014 Steinaldergraver. <i>SPOR</i> 2014(1): 28-31.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2014-1+SPOR+trykkeksport_lav.pdf/5e9ce07a-dfe1-4da9-a2f9-177128d75e33
Pilø, L. 2007. The Fieldwork 1998-2003: Overview and Methods. In: Skre, D. (ed.) <i>Kaupang in Skiringssal. Kaupang Excavation Project Publication Series. Vol. 1. Norske Oldfunn XXII</i> . Århus: Aarhus University Press. (s.143-160).	17	KOMP	
Meling, T. 2008. Lokalitet 58 Håsandén: Bosetnings- og dyrkningsspor fra førromersk jernalder og eldre romertid. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser Ormen Lange Nyhamna</i> . Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s.335-346).	12	KOMP	
Meling, T. 2008. Jernalder-Middelalder 500 BC-1536 AD. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser</i>	8	KOMP	

<i>Ormen Lange Nyhamna</i> . Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s. 601-608).			
Olsen, J. 2009. Middelalderens trebygninger: spor vi kan forvente å finne. I: Martens, J., Martens, V.V. & Stene, K. (red.) <i>Den tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse</i> . <i>Varia</i> 71. Oslo: Kulturhistorisk museum. (s. 127-136).	11	KOMP	
Ramstad, M. 2015. Siste kapittel om de norske høyfjellsfonnene? <i>Årbok for universitetsmuseet i Bergen 2015</i> . Universitetet i Bergen. (s. 54-61).	7	E	http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/hoyfjellsfonner_arbok2015.pdf
Reed, I. 2015. Torvet i Trondheim. <i>SPOR</i> 2015(2): 4-6.	3	KOMP	
Sauvage, R. & Møkkelbost, M. 2013. Høvdingshus på Hallem. <i>SPOR</i> 2013(2): 4-8.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/SPOR++2-2013_lav.pdf/029c89b4-9591-4468-8248-12f5062286b0
Skoglund, F., Normann, S. & Grongan, L.A. 2013. Løsfunn, ikke funnløs. <i>SPOR</i> 2013(2): 17-21.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/SPOR++2-2013_lav.pdf/029c89b4-9591-4468-8248-12f5062286b0
Smiseth, M.T. 2006. Dyr i berg – hellemalinger på Tingvoll. <i>SPOR</i> 2006(1): 22-24.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2006_1.pdf/337e07d8-5e5b-4888-a1d1-6281b0880d91
Solheim, S. 2013. Undersøkellesmetode og -strategi. I: Solheim, S. & Damlien, H. (red.) <i>E18 Bommestad-Sky. Undersøkelser av lokaliteter fra mellommesolittikum, Larvik kommune, Vestfold fylke</i> . Kristiansand: Portal forlag. (s. 31-41).	10	KOMP	
Sognnes, K. 2007. Elgen i gjelet. <i>SPOR</i> 2007(2): 22-24.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_2.pdf/540e8dcb-fd1b-48f8-9d59-24151649350a
Stenvik, L. 2012. Kopperåa - nytt om kopperverket. <i>SPOR</i> 2012(2): 31-33.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2012-2+SPOR_lav.pdf/e3c453d2-181f-41b2-808e-adf66650f537
Sylvester, M. & Ødegård, Ø. 2010. Broen over elven. <i>SPOR</i> 2010(1): 9-11	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2010-1+SPOR_lav.pdf/ba276879-325a-492d-abcc-78aa13b6ca26
Tuddenham, D. & Skoglund, F. 2007. Til bunns på Hardangervidda. <i>SPOR</i> 2007(1): 24-28.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_1.pdf/a594a326-886c-4ab7-96cc-b1a1d47976ec
Vennatrø, R. 2015. En langveisfarende fra Skaun? <i>SPOR</i> 2015(1): 10-14.	4	KOMP	
Åstveit, L.I. 2005. <i>Arkeologisk registrering på Gossen/Nyhamna Aukra kommune. Ormen Lange prosjektet. Kulturhistoriske skrifter og rapporter 3</i> . Kulturavdelinga, Møre og Romsdal Fylke, Molde. («Lok 34 Håhaugen», s. 21-23).	3	KOMP	
Åstveit, L.I. 2005. <i>Arkeologisk registrering på Gossen/Nyhamna Aukra kommune. Ormen Lange prosjektet. Kulturhistoriske skrifter og rapporter 3</i> . Kulturavdelinga, Møre og Romsdal Fylke, Molde. («Lok 58 Håsandene», s. 110-113).	3	KOMP	
Åstveit, L. I. 2008. Lokalitet 34 Håhaugane. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets</i>	8	KOMP	

arkeologiske undersøkelser Ormen Lange Nyhamna. Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s. 187-195).			
Blokk 3: Feltundersøkelser og arkeologisk forskning			
	Sider	Format	Link
Berggren, Å. 2014. Development of Reflexive Approaches in Archaeology. In: Smith, C. (ed.) <i>Encyclopedia of Global Archaeology</i> . Springer Link. (s. 6249-6257).	8	KOMP	
Bintliff, J. 2004. Experiencing Archaeological Fieldwork. In: Bintliff, J. (ed.) <i>A Companion to Archaeology</i> . Oxford: Blackwell Publishing. (Chapter 21, s.397-405).	9	KOMP	
Bjerck, H.B. 2005. Kulturminner fra oldtid og middelalder. I: Holme, J. (red.) <i>Kulturminnevern. Lov, forvaltning, håndhevelse</i> . Bind 1. Økokrim, 2. utgave. (Kap. 2.1, s.32–55).	14	KOMP	
Gundersen, J. 2015. Forvaltningsarkeologi og forskningspublisering. En kvantitativ analyse av tidsskriftene Norwegian Archaeological Review, Viking og Primitive tider. <i>Viking LXXVIII</i> : 239-260.	21	KOMP	
Gustafson, L. 2016. <i>Møter på Veien: Kultplass gjennom 1500 år. Et maktsenter på Ringerike i eldre jernalder</i> . Kristiansand: Portal forlag. (Kap. 2 & Kap. 3, s. 11-24)	13	KOMP	
Maixner, B. 2015. En lov – ulik forvaltningspolitikk. Om norsk forvaltningspraksis rundt privat metallsøking i pløyejord og dens konsekvenser. <i>Fornvannen</i> 110(3): 201-213.	13	E	http://samla.raa.se/xmlui/bitstream/handle/raa/9618/2015_201.pdf?sequence=1
Norberg, E. & Fossum, B. 2011. Traditional knowledge and cultural landscape. In: Porsanger, J. & Guttorm, G. (eds.) <i>Working with Traditional Knowledge: Communities, Institutions, Information Systems, Law and Ethics. Writings from the Árbiediehtu Pilot Project on Documentation and Protection of Sami Traditional Knowledge. Dieđut</i> . 2011(1): 193–223.	30	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/177065/1/Diedut-1-2011_ErikNordberg_BirgittaFossum.pdf
Rolfesen, P. 2006. Blikket bakover og framover. I: Glørstad, H., Skar, B. & Skre, D.(red.) <i>Historien i forhistorien: Forskrift til Einar Østmo på 60-årsdagen. Kulturhistorisk museum Skrifter</i> 4: 399-414.	15	KOMP	
Roosevelt, R., Cobb, P., Moss, E., Olson, B.R. & Ünlüsoy, S. 2015. Excavation is Destruction Digitization: Advances in Archaeological Practice. <i>Journal of Field Archaeology</i> 40(3): 325-346.	21	E	http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1179/2042458215Y.0000000004
Schnapp, A. 1993. <i>Discovery of the Past</i> . London: British Museum Press. (“Introduction: Archaeology and the presence of the past”, s. 11-37).	26	KOMP	
Blokk 4: Feltarkeologiske ferdigheter			
	Sider	Format	Link

Cronyn, J. M. 1990. The Elements of Archaeological Conservation. London: Routledge. (Hele boka).	295	BOK	
--	-----	-----	--

Totalt antall sider: 1495

ARK2003 – Bacheloroppgave i arkeologi

15 stp

Emneansvarlig: Martin Callanan

	Sider	Format	Link
Rienecker, L. og Jørgensen, P.S. 2013. <i>Den gode oppgaven: Håndbok i oppgaveskriving på universitet og høyskole</i> . 2. utg. Bergen: Fagbokforlaget. (Hele boka)	300	BOK	
Selvvalgt pensum	ca 1000		

Totalt antall sider: ca 1300

Emner på masternivå vår 2017 – arkeologi

ARK3002 - Arkeologisk feltmetodikk, kuratering og fortolkning

15 sp

Emneansvarlig: Lars Fredrik Stenvik

Forkortelser

BOK: Studentene kjøper boka selv

KOMP: Tilgjengelig i digitalt kompendium

E: Tilgjengelig i elektronisk utgave på nett

Blokk 1:			
Feltmetode			
	Sider	Format	Link
Barton, K., Stenvik, L. and Birgisdottir, B. 2009. A Chieftain's Hall or a Grave: Ground Penetrating Radar in an Archaeological Geophysics Survey to Target the Excavation of a Cropmark near Stiklestad, Nord-Trondelag, Norway. In: Gómez, R. et al. (eds.) <i>Proceedings of the 5th International Workshop on Advanced Ground Penetrating Radar IWAGPR2009, 27th–29th May 2009, University of Granada</i> . Granada, Spania. (s. 159–164).	5	KOMP	http://www.gpr-survey.com/images/IWAGPR2009_Barton_et_al_02.pdf
Bjerck, H.B. (red.) Åstveit, L.I., Meling, T., Gundersen, J., Jørgensen, G. og Normann, S. 2008. <i>Ormen Lange Nyhamna. NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser</i> . Trondheim: Tapir Akademiske forlag. (Kap. 1 og 2, s. 1–70).	70	BOK	(Boka er tilgjengelig på SAK)
Christophersen, A. og Nordeide, S.W. 1994. <i>Kaupangen ved Nidelva</i> . Trondheim: Riksantikvaren. (Hele boka).	324	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/94e7b946105d5612ee95db47a493742.nbdigital?lang=no#0
Christophersen, A. og Jondell, E. 1988. <i>Feltundersøkelsene 1973–85. Fortiden i</i>	29	KOMP	

<i>Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser nr. 13, del 1. Utgraving, kronologi og bebyggelsesutvikling.</i> Riksantikvaren, Utgravingskontoret for Trondheim. (s. 9–37)			
Connolly, D. 2008. Short Guide to Field Survey, Field Walking and Detecting Survey. (revidert utgave). <i>BAJR Practical Guide Series, October 2008.</i> (Hele heftet).	28	E	http://www.bajr.org/BAJRGuides/15.%20Field%20Survey%20-%20Land%20Survey.%20Fieldwalking%20and%20Metal%20Detecting/ShortGuidetoFieldSurvey.pdf
Diinhof, S. 2005. Koge-gruber – glimt af en rituel praksis gennem 1500 år. <i>De gåtefulle kokegrøper. Varia</i> 58. (s. 135–144).	10	BOK	
Diinhof, S., Ramstad, M. og Slinning, T. (red.) 2013. Jordbruksbosetningens utvikling på Vestlandet. Kunnskapsstatus, presentasjon av nye resultater og fremtidige problemstillinger. <i>UBAS, Universitetet i Bergen Arkeologiske Skrifter</i> 7. (Hele boka).	228	BOK	
Dobat, A.S., 2016. Metal Detecting in Denmark: Advantages and Disadvantages of the Liberal Model. In: Martens, J. and Ravn, M. (eds.) <i>Pløyejord som kontekst. Nye utfordringer for forskning, forvaltning og formidling. Artikkelsamling. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.</i> Oslo: Portal. (s. 51–68).	18	BOK	
Fjellheim, S. 1999. <i>Samer i Rørostraktene</i> (s. 13–31, 145–177, 291–297). Snåsa: S. Fjellheim	59	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/008fde1a890124e1da8e99409bflab1.nb.digital?lang=no#0
Grønnesby, G. 2005. Fra stolpehull til hushold. Utgravninger av hustomter på Kvenild, Trondheim 1998. I: Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005. <i>Konstruksjonsspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia</i> 43: 97-107.	10	KOMP	
Grønnesby, G. 2009. En reise gjennom liv og død, ild og vann. En bronsealders gravruin i Steinkjer. <i>Vitark</i> 6. (s. 66–77).	12	KOMP	
Gustafson, L. 2005. Om kokegrop – kokesteingsgrop – koge-grube – jordovn – hærdragrop – torkugn – skårvsteingsgrop. <i>De gåtefulle kokegrøper. Varia</i> 58. (s. 7–8).	2	BOK	
Gustafson, L. 2005. Om kokegrøper i Norge. <i>De gåtefulle kokegrøper. Varia</i> 58. (s. 103–134).	32	BOK	
Gustavsen, L. 2014. Archaeological Geophysics in Norwegian Funerary Archaeology. In: Sellevold, B.J. (ed.) <i>Old Bones. Osteoarchaeology in Norway: Yesterday, Today and Tomorrow.</i> Oslo: Novus Forlag. (s. 261–276).	16	KOMP	
Hellqvist, M. og Östergren. M. 2011. <i>Ett plundrat kulturarv. Att motverka och förebygga plundring av fornlämningar. Rapport 30 november 2011.</i> Länsstyrelsen i Gotlands län.	20	KOMP	
Henriksen, M.B. 2016. Pløjelagsfund og formationsprosesser. Problemer ved fortolkning af detektorfund fra dyrket mark. In: Martens, J. and Ravn, M. (eds.) <i>Pløyejord som kontekst. Nye utfordringer for forskning, forvaltning og formidling. Artikkelsamling. Kulturhistorisk</i>	20	BOK	

<i>museum, Universitetet i Oslo. Oslo: Portal. (s. 69–88).</i>			
Hodder, I. 1999. <i>The archaeological process. An introduction.</i> Oxford: Blackwell publishers. (Kap. 5, s. 80–104).	25	E	https://www.scribd.com/doc/32142459/Hodder-1999-the-Archaeological-Process-an-Introduction
Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005. <i>Konstruksjonsspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia 43.</i> (s. 9–168).	160	E	http://am.uis.no/publikasjoner/ams-varia/publiserte-ams-varia/ams-varia-43-article77116-16210.html?s=16210
Indrelid, S. 2009. <i>Arkeologiske undersøkelser i vassdrag. Faglig program for Sør-Norge.</i> Riksantikvaren. (Særlig Kap 2, s. 12-56, Kap 5, s. 118-127 og Kap 6, 130-144).	150	BOK	http://www.riksantikvaren.no/Tema/Arealplanlegging/Energi-og-vassdrag/Arkeologiske-undersokelser-i-vassdrag.-Faglig-program-for-Soer-Norge (boka er gratis og bestilles fra postmottak@ra.no)
Larsson, S. 2000. Kap. 14: Idén om stratigrafien. I: <i>Stadens dolda kulturskikt. Lundaarkeologins förutsättningar och förståelseshorisonter uttryckt genom praxis för källmaterialsproduktion 1890-1990. Archaeologica Lundensia IX, Lund 2000.</i> (s. 89–152).	60	KOMP	
Lucas, G. 2001. <i>Critical approaches to fieldwork. Contemporary and historical archaeological practice.</i> London: Routledge. (Hele boka).	214	BOK	
Løken, T. 1977. Nye funn fra et gammelt gravfelt. Kan gård og gravplass gå tilbake til eldre bronsealder? <i>Viking 41</i> (s. 133–165).	33	KOMP	
Løken, T. 2001. Oppkomsten av den germanske hallen - Hall og sal i eldre jernalder i Rogaland. <i>Viking 64</i> (s. 49–83).	35	KOMP	
Maixner, B. 2016. Metallsøkerprosjektet Missingen/Åkeberg – et samarbeidsprosjekt mellom forvaltningen og frivillige rundt en storgård fra jernalderen. In: Martens, J. and Ravn, M. (eds.) <i>Pløyejord som kontekst. Nye utfordringer for forskning, forvaltning og formidling. Artikkelsamling. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.</i> Oslo: Portal. (s. 133–146).	14	BOK	
Martens, J. 2005. Kokegruber i syd og nord – samme sag? <i>De gåtefulle kokegroper. Varia 58.</i> (s. 37–56).	20	BOK	
Martens, J. 2016. Pløyejord som kontekst. Metallsøking, forskning og forvaltning. In: Martens, J. and Ravn, M. (eds.) <i>Pløyejord som kontekst. Nye utfordringer for forskning, forvaltning og formidling. Artikkelsamling. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.</i> Oslo: Portal. (s. 13–22).	10	BOK	
Nesje, A. et al. 2012. The climatic significance of artefacts related to prehistoric reindeer hunting exposed at melting ice patches in southern Norway. <i>The Holocene 22</i> (4). (s. 485–496).	12	KOMP	

Norberg, E. and Fossum, B. 2011. Traditional Knowledge and Cultural Landscape. In: Jelena Porsanger, J. and Guttorm, G. (eds.) <i>Working with Traditional Knowledge: Communities, Institutions, Information Systems, Law and Ethics</i> . Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla. (s. 193–223).	30	KOMP	(Dette finnes også på svensk hvis det er å foretrekke).
Nordeide, S.W. 1988. Relativ kronologi og faseinndeling. <i>Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser nr. 13, del 1. Utgraving, kronologi og bebyggelsesutvikling</i> . Riksantikvaren, Utgravingskontoret for Trondheim. (s. 38–61).	24	KOMP	
Rolfen, P. 2016. Det rette pipet. Metalldetektorbruk i Norge. In: Martens, J. and Ravn, M. (eds.) <i>Pløyejord som kontekst. Nye utfordringer for forskning, forvaltning og formidling. Artikkelsamling. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo</i> . Oslo: Portal. (s 111–126).	16	BOK	
Rønne, P. 2005. Arkæologiske undersøgelser forud for bygningen af ny E6 gennem Melhus, Sør-Trøndelag. I: Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005. <i>Konstruksjonspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia 43: 87-96</i> .	15	KOMP	
Solli, B. og Stamnes, A.A. 2013. Geofysiske undersøkelser av kirkegårder, kirketufter og svartjord på Veøya i Romsdal. <i>Viking 76</i> . (s. 181–202).	22	KOMP	
Stamnes, A.A. and Gustavsen, L. 2014. Archaeological Use of Geophysical Methods in Norwegian Cultural Heritage Management – a review. In: Posluschny, A.G., Gojda, M. and Kamermans, H. (eds.) <i>A Sense of the Past. Studies in current archaeological applications of remote sensing and non-invasive prospection methods. BAR International Series 2588</i> . Oxford: Archaeopress. (s. 17–32).	16	KOMP	
Stamnes, A.A., Gaffney, C. and Stenvik, L. 2015. Magnetic Geophysical Mapping of Prehistoric Iron Production Sites in Mid-Norway. In press.	30	KOMP	
Stenvik, L. F. 2001. <i>Skei – et maktsenter fram fra skyggen. Vitark 2</i> . Trondheim: NTNU Vitenskapsmuseet. (Hele boka).	65	BOK	(Boka er tilgjengelig på SAK)
Stenvik, L.F. 2011. Arkeologiske undersøkelser i Budalen. <i>Natur- og kulturminner i Budalen landskapsvernområde. Rapport botanisk serie 2011-5</i> . Trondheim: NTNU Vitenskapsmuseet. (s. 9–20).	12	KOMP	
Antall sider	1821		
BLOKK 2:			
Kuratering og kulturminneforvaltning			
	Sider	Format	Link
FELTPERMEN - Rutiner for arkeologisk feltarbeid ved NTNU Vitenskapsmuseet.	20	E	https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Rutiner+for+arkeologi

			sk+feltarbeid+ved+NTNU+Vitenskapsmuseet
NTNU Vitenskapsmuseet 2010. Høringsuttalelse – Strategisk plan for forvaltning av arkeologiske kulturminner og kulturmiljøer 2010–2020.	13	KOMP	
Pettersen, K. 1983. <i>Øvre Glomma: arkeologiske undersøkelser 1982 i forbindelse med konsesjonssøknad. Rapport arkeologisk serie 1983:1</i> . Trondheim: Det Kgl. Norske videnskabernes selskab, Museet. (s. 5–16, 35–39, 63–77).	15	KOMP	
Rasmussen, J.M. 2014. Securing Cultural Heritage Objects and Fencing Stolen Goods? A Case Study on Museums and Metal Detecting in Norway. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 47(1). (s. 83–107).	25	KOMP	
RIKSANTIKVAREN 2010: Strategisk plan for forvaltning av arkeologiske kulturminner 2010-2020 – Høringsutkast.	19	E	http://www2.sjf.no/sff/k2pub.nsf/viewAttachments/C1256B3B0048DA1DC125779F004194E6/\$FILE/10034670.PDF
Sease, C. 1995. First aid treatment for excavated finds. In: Price, N.P.S. (ed.) <i>Conservation on Archaeological Excavations. With particular reference to the Mediterranean area</i> . Rome: ICCROM. (Chapter 4, s. 29–44).	16	KOMP	
Sease, C. 2000. Conservation of archaeological materials. In: Ellis, L. (ed.) <i>Archaeological Method and Theory: An Encyclopedia</i> . London: Garland Publishing. (s. 120–124).	5	E	http://lib.myilibrary.com/Open.aspx?id=28853
Solli, B. 2015. Ytringer om ting, samlinger og forskning – Over Ævne I og II? I: Risvaag, J.A., Berge, R. og Brattli, T. (red.) <i>Inn i fortida - ut i verden - i museet! Festskrift til Axel Christophersen. Vitark 9</i> . Trondheim: Museumsforlaget. (s. 130–137).	8	KOMP	
Stubbs, J.H. 1995. Protection and presentation of excavated structures. In: Price, N.P.S. (ed.) <i>Conservation on Archaeological Excavations. With particular reference to the Mediterranean area</i> . Rome: ICCROM. (s. 73–89).	17	KOMP	
Antall sider	138		
Anbefalt tilleggslitteratur			
Børshheim, R.L., Soltvedt, E.C., Bårdseth, G.A. og Bogarp, C. 2002. Gausel-utgravningene 1997-2000. <i>AmS-Varia</i> 39. Stavanger: Arkeologisk museum i Stavanger.	270	BOK	
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 2000. Verdier i Gaula, Midtre Gauldal kommune i Sør-Trøndelag. <i>VVV-rapport 2001-22</i> . Trondheim: Direktoratet for naturforvaltning / Norges vassdrag- og energidirektorat.	52	PDF	http://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/201600028/1663852
Holck, P. 1970. <i>Skjelettgravning. En innføring i antropologi for arkeologer. Scandinavian university books</i> . Oslo: Universitetsforlaget.	120	BOK	
RIKSANTIKVAREN Forskrift om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven		E	http://www.lovdata.no/for/sf/md/md-19790209-8785.html
RIKSANTIKVAREN: Forskrift om forbud mot utførsel av kulturminner		E	http://www.lovdata.no/for/sf/kk/kk-20011214-1420.html

Totalt antall sider: 1959

ARK3003 - Museology and Heritage Studies

7,5 sp

Emneansvarlig: Terje Brattli

Abbreviations:

BOOK: Students have to buy the book

COMP: Accessible in digital compendium

Blokk 1:			
Heritage management theory			
	Pages	Format	Link
Brattli, T. & Steffensen, M. 2014. Expertise and the formation of university museum collections. <i>The journal of Nordic Museology</i> 2014(1): 95-102.	8	COMP	
Brattli, T. and Brandalsmo, J. 2015. Democracy and cultural heritage as dense discourse: An issue of multiplicity, complexity and unpredictability. In: Swensen, G. and Guttormsen, T. (eds.) <i>Heritage, Democracy and the Public: Nordic Approaches</i> . Dorchester: Ashgate. (s. 2–22).	20	COMP	
Number of pages	28		
Blokk 2:			
Cultural heritage, history, identity and human rights			
	Pages	Format	Link
Edson, G. 2016. Unchanging ethics in a changing world. In: Murphy, B.L. (ed.) <i>Museums, Ethics and Cultural Heritage</i> . New York: Routledge. (p. 131-140).	10	COMP	
Macdonald, S. 2016. Exhibiting contentious and difficult histories: Ethics, emotions and reflexivity. In: Murphy, B.L. (ed.) <i>Museums, Ethics and Cultural Heritage</i> . New York: Routledge. (p. 267-277).	10	COMP	
Murphy, B.L. 2016. Charting the ethics landscape for museums in a changing world. In: Murphy, B.L. (ed.) <i>Museums, Ethics and Cultural Heritage</i> . New York: Routledge. (p. 19-42)	24	COMP	
Skeates, R. 2000. <i>Debating the archaeological heritage</i> . London: Duckworth. (The complete book).	122	BOOK	
Smith, L. 2006: <i>Uses of heritage</i> . New York: Routledge. (Introduction and Part I, pp 1-84).	85	COMP	
Yerkovich, S. 2016: Ethics in a changing landscape: Community engagement and public participation in museums. In: Murphy, B.L. (ed.) <i>Museums, Ethics and Cultural Heritage</i> . New York: Routledge. (p. 242-250).	9	COMP	
Number of pages	260		

Blokk 3:			
The university museums and its role in society: dissemination, production of knowledge and collection management			
	Pages	Format	Link
Barrett, J. 2011. <i>Museum and the public sphere</i> . Chichester: Wiley-Blackwell. (The complete book).	198	BOOK	
Knell, S. 2013. Altered values: searching for a new collecting. In: Knell, S. (ed.) <i>Museums and the future of collecting</i> . New York: Ashgate Publishing. (pp. 1-46).	47	COMP	
Macdonald, S. 2001. Expanding museum studies: An introduction. In: Macdonald, S. (ed.) <i>A Companion to Museum Studies</i> . Blackwell Publishing. (pp. 1-12).	13	COMP	
Merriman, N. (ed.) 2003. <i>Public archaeology</i> . London: Routledge. (The complete book).	306	BOOK	
Okamura, K. & Matsuda, A. 2011. Introduction: New perspectives in global public archaeology. In: Okamura, K. & Matsuda, A. (eds.) <i>New perspectives in global public archaeology</i> . Springer. (pp. 1-14).	15	COMP	
Owen, J. 2013. Who is steering the ship? Museums and archaeological fieldwork. In: Knell, S. (ed.) <i>Museums and the future of collecting</i> . New York: Ashgate Publishing. (pp. 179-184).	5	COMP	
Schadla-Hall, T. 1999. Editorial: Public archaeology. <i>European Journal of Archaeology</i> 2(2): 147-158.	12	COMP	
Number of pages	596		

Total number of pages: 884

Europastudier

Les også respektive emnebeskrivelse på nettet.

Emner på basisnivå vår 2017 – europastudier

EUR1201 – EUs kulturpolitikk 7,5 sp

Emneansvarlig: Susanne Therese Hansen

Kurset gir en introduksjon til EUs kulturelle politikk og diskuterer på hvilken måte og i hvilken grad ideen om en felles europeisk kultur har blitt en missing link i en antatt europeisk identitet. Kurset undersøker i den forbindelse relevante områder for europeisk integrasjon, for eksempel utkastet til europeisk statsborgerskap eller den europeiske monetære unionen sett fra et kulturelt ståsted.

Pensum

Calligaro, O (2015) 'Legitimation Through Remembrance? The Changing Regimes of Historicity of European Integration', *Journal of Contemporary European Studies*, vol. 23, nr. 3, s. 330-343 (gjøres tilgjengelig via It's Learning).

Delanty, G (2007) 'European Citizenship: A Critical Assessment', *Citizenship Studies*, vol. 11, nr. 1, s. 63-72 (gjøres tilgjengelig via It's Learning).

Hansen, ST og N Marsh (2015) 'Normative power and organized hypocrisy: European Union member states' arms export to Libya', *European Security*, vol. 24, nr. 2, s. 264-286 (gjøres tilgjengelig via It's Learning).

Manners, I (2002) 'Normative Power Europe: A Contradiction in Terms?', *Journal of Common Market Studies*, vol. 40, nr. 2, s. 235-258 (gjøres tilgjengelig via It's Learning).

Renan, E (1990) 'What is a nation?', i Bhabha HK (red.), *Nation and Narration*, Routledge, London, s. 8-22 (gjøres tilgjengelig via It's Learning).

Risse, T (2010) *A Community of Europeans? Transnational Identities and Public Spheres*, Cornell University Press, Ithaca/London.

Shore, C (2000) *Building Europe: The Cultural Politics of European Integration*, Routledge, London/New York.

Risse og Shore kan kjøpes på Akademika eller bestilles via en nettbokhandler.

Pensumlista blir lagt ut på kursets side på It's Learning

Obligatoriske aktiviteter: En muntlig presentasjon.

Emner på påbyggingsnivå vår 2017 – europastudier

EUR2201 – Europeisk integrasjonsteori

7,5 sp

Emnekoordinator: Pieter de Wilde

Emnet presenterer sentrale statsvitenskapelige og historiefaglige teoretiske tilnærminger til studiet av EU og europeisk integrasjon. Disse retningene anvendes både for å studere og forstå den europeiske integrasjonsprosessen i et lengre perspektiv og for å analysere EU- systemet slik det fungerer i dag.

The course will be taught in English.

Pensum

Sabine Saurugger (2014): *Theoretical Approaches to European Integration*, Basingstoke, Palgrave.

Artikler (tilgjengeliggjøres på kursets side på It's Learning)

- Bickerton, C.J., Hodson, D. and Puetter, U. (2015) 'The New Intergovernmentalism: European Integration in the Post-Maastricht Era', *Journal of Common Market Studies*, 53(4): 703-722.
- Börzel, T. and Risse, T. (2012) 'From Europeanization to Diffusion: Introduction', *West European Politics*, 35(1): 1-19.
- Burley, A.-M. and Mattli, W. (1993) 'Europe Before the Court: A Political Theory of Legal Integration', *International Organization*, 47(1): 41-76.
- Checkel, J.T. (1999) 'Social Construction and Integration', *Journal of European Public Policy*, 6(4): 545-560.
- De Wilde, P. (2011) 'No Polity for Old Politics? A Framework for Analyzing Politicization of European Integration', *Journal of European Integration*, 33(5): 559-575.
- De Wilde, P. and Zürn, M. (2012) 'Can the Politicization of European Integration Be Reversed?', *Journal of Common Market Studies*, 50(S1): 137-153.
- Dehousse, R. (2015) 'The New Supranationalism', *ECPR General Conference*. Montreal.
- Deutsch, K.W., Burrell, S.A. and Kann, R.A. (2006) 'Political Community and the North Atlantic Area: International Organization in the Light of Historical Experience', in M. Eilstrup-Sangiovanni (ed.), *Debates on European Integration*, Basingstoke: Palgrave MacMillan, pp. 68-86.
- Elazar, D.J. (1995) 'From Statism to Federalism: A Paradigm Shift', *Publius: The Journal of Federalism*, 25(2): 5-18.
- Føllesdal, A. and Hix, S. (2006) 'Why There Is a Democratic Deficit in the EU: A Response to Majone and Moravcsik', *Journal of Common Market Studies*, 44(3): 533-562.
- Hix, S. (1998) 'The Study of the European Union II: the 'New Governance' Agenda and its Rival', *Journal of European Public Policy*, 5(1): 38-65.
- Hoffmann, S. (1966) 'Obstinate or Obsolete? The Fate of the Nation State and the Case of Western Europe', *Daedalus*, 95(3): 862-915.

- Holzinger, K. and Schimmelfennig, F. (2012) 'Differentiated Integration in the European Union: Many Concepts, Sparse Theory, Few Data', *Journal of European Public Policy*, 19(2): 292-305.
- Hooghe, L. and Marks, G. (2009) 'A Postfunctionalist Theory of European Integration: From Permissive Consensus to Constraining Dissensus', *British Journal of Political Science*, 39(1): 1-23.
- Jupille, J. and Caporaso, J.A. (1999) 'Institutionalism and the European Union: Beyond International Relations and Comparative Politics', *Annual Review of Political Science*, 2: 429-444.
- Kölliker, A. (2001) 'Bringing Together or Driving Apart the Union? Towards a Theory of Differentiated Integration', *West European Politics*, 24(4): 125-151.
- Majone, G. (1998) 'Europe's 'Democratic Deficit': The Question of Standards', *European Law Journal*, 4(1): 5-28.
- Marks, G., Hooghe, L. and Blank, K. (1996) 'European Integration from the 1980s: State-Centric v. Multi-level Governance', *Journal of Common Market Studies*, 27: 63-84.
- Mitrany, D. (1948) 'The Functional Approach to World Organization', *International Affairs*, 24(3): 350-363.
- Moravcsik, A. (1993) 'Preferences and Power in the European Community: A Liberal Intergovernmentalist Approach', *Journal of Common Market Studies*, 31(4): 473-524.
- Olsen, J.P. (2002) 'The Many Faces of Europeanization', *Journal of Common Market Studies*, 40(5): 921-952.
- Pierson, P. (1996) 'The Path to European Integration: A Historical Institutionalist Analysis', *Comparative Political Studies*, 29(2): 123-163.
- Schimmelfennig, F. (2014) 'European Integration in the Euro Crisis: The Limits of Postfunctionalism', *Journal of European Integration*, 36(3): 321-337.
- Schmitter, P.C. (1969) 'Three Neo-Functional Hypotheses about International Integration', *International Organization*, 23(1): 161-166.
- Schmitter, P.C. (1970) 'A Revised Theory of Regional Integration', *International Organization*, 24(4): 836-868.
- Spinelli, A. and Rossi, E. (2006) 'For a Free and United Europe. A Draft Manifesto', in M. Eilstrup-Sangiovanni (ed.), *Debates on European Integration*, Basingstoke: Palgrave MacMillan, pp. 37-42.
- Statham, P. and Trenz, H.-J. (2014) 'Understanding the Mechanisms of EU Politicization: Lessons from the Eurozone Crisis', *Comparative European Politics*.
- Walker, N. (1998) 'Sovereignty and Differentiated Integration in the European Union', *European Law Journal*, 4(4): 355-388.

Obligatoriske aktiviteter: En muntlig presentasjon.

EUR2915 - Den europeiske integrasjonsprosessen

7,5 sp

Emneansvarlig: Carine S. Germond

Tema for dette kurset er den europeiske integrasjonens historie etter Andre verdenskrig. Hvordan kan fremveksten av Den europeiske union (EU) forklares? Hvorfor har nasjonalstater, som kjempet verdenskriger for å forsvare sin suverenitet, gitt fra seg deler av denne suvereniteten til overstatlige institusjoner? Kurset fokuserer på årsaker til, og konsekvenser av, integrasjon på tre ulike plan: det innenrikspolitiske, det europeiske og det internasjonale. Kurset diskuterer hvordan historikere har fortolket europeisk integrasjon, EEC/EF/ EUs historie, og hvordan ulike staters holdning til europeisk integrasjon kan forklares. Sentrale tema er krig og gjenreisning, planlegging og økonomisk liberalisering, og Europas forhold til verden omkring.

Pensum

Desmond Dinan (2014), *Europe Recast. A History of European Union*, Boulder (Lynne Rienner) (400 sider)

Tony Judt (2011), *A Grand Illusion? : An Essay on Europe*, New York (NYU Press) (161 sider)

Wolfram Kaiser og Antonio Varsori (red.) (2010), *European Union History. Themes and Debates*, New York (Palgrave Macmillan) (200 sider)

Historie

Emner på basisnivå vår 2017 - historie

HIST1110 - Oversikt over eldre historie fram til ca. 1550

15 sp

Emneansvarlig: Erik Opsahl

Emnet gir en grunnleggende innføring i utviklingslinjer og sentrale historiske problemer i europeisk historie fra Romerrikets tid og fram til midten av 1500-tallet, da middelalderens universelle keiserdømme ble avvirket og den kirkesplittelsen som ble innledet omkring 1520, festnet seg. Oversikten vil også omfatte norsk historie fra vikingtida av (ca. 800 e. kr.). Sentrale temaer vil være den politiske og kulturelle arven fra Roma og dannelsen av en egen "europeisk" sivilisasjon i tidlig middelalder (til ca. år 1000), den universelle latinske kirkens historie, europeiske statsdannelser i høymiddelalderen (ca. 1100-1300) og det moderne gjennombruddet i seinmiddelalderen (ca. 1350-1550). Disse politiske og kulturelle utviklingstrekkene vil igjen ses mot den befolkningsmessige og økonomiske utviklingen i perioden.

Pensum

antall sider

Romersk historie

Marcel Le Glay, Jean Louis Voison, Yann Le Bohec, *A History of Rome*, Oxford 2008

514 sider

Europeisk historie

Sverre Bagge: *Europa tar form*, Oslo 2004

310 sider

Steinar Imsen: *Europa 1300-1550*, Oslo 2002

195 sider

Norsk og øvrig nordisk historie

O.G. Moseng m. fl.: *Norsk historie 750-1537*, Oslo 2007

406 sider

O.G. Moseng m. fl.: *Norsk historie 1537-1814*, Oslo 2003: 11-57

47 sider

Ida Blom & Sølvi Sogner, *Med kjønnsperspektivet på norsk historie*, 2. utgave, Oslo 2005: 19-102

84 sider

Harald Gustafsson: *Nordens historia*, Lund 2007: 13-95

82 sider

Til sammen

1638 sider

HIST1150 - Oversikt over tidlig nytids historie 1550-1850

15 sp

Emneansvarlig: Magne Njåstad

Emnet gir en grunnleggende innføring i utviklingslinjer og sentrale historiske problemer i perioden 1550-1850. Emnet vil legge vekt på å se norsk, nasjonal og global historie i sammenheng, i en tid da menneskenes geografiske horisont ble utvidet. Emnet vil strekke seg fra virkningene av reformasjon og europeisk ekspansjon på 1500-tallet til den industrielle revolusjon og de politiske revolusjoner på 1700-1800-tallet, og vil legge vekt på å se de ulike sider av samfunnslivet i sammenheng.

Pensum

Antall sider

Norsk og nordisk historie

Moseng/Opsahl/Pettersen/Sandmo: *Norsk historie 1537-1814*, Universitetsforlaget: 58-383

326

Jan Eivind Myhre: *Norsk historie 1814-1905*, Samlaget: 11-99

89

Blom/Sogner: Med kjønnsperspektiv på norsk historie (del 2 Sandvik): 85-134	50
Ståle Dyrvik: Året 1814	113
Harald Gustafsson: Nordens historia; 95-204	106
	684

Verdenshistorie

Palmer et.al. kap. 3-11	384
McNeill, J.R. og William McNeill: <i>The Human Web: A Bird's-Eye View of World History</i> , kap. 6-7: 155-267	113
Sølvi Sogner: <i>Kvinnen i den vestlige verden fra år 1500 til i dag</i> , 2005: 15-172	158
Thomas J. Misa: <i>Leonardo to the Internet: Technology & Culture: From the Renaissance to the Present</i> , 2004, kap. 2-3: 33-96	64

Til sammen **1403**

Emner på påbyggingsnivå vår 2017 – historie

HIST2155 - Musikk og politikk i middelalderen / Music and politics during the Middle Ages

7,5 sp

Emneansvarlig: Roman Hankeln

Musikkhistorien i middelalderen gir en god mulighet til å undersøke forholdet mellom politisk makt og kulturelle aktiviteter på denne tida. Seminaret gir en oversikt over samspillet mellom kirkelige og ”statlige” institusjoner og enkelte kulturskapende personer og forsøker også å gi et svar på spørsmålet hvilken betydning kirkelige musikk hadde i den politiske virkeligheten i middelalderen. / The history of medieval music provides a good opportunity to investigate the relationship between political power and cultural activities. The courses main topic is the interrelationship between ecclesiastical and "governmental" institutions in relation to music and the role of composers. The seminar will also try to answer the question of which function ecclesiastical music played in the political reality of the Middle Ages.

Pensum / Syllabus

DE FØLGENDE MATERIALER FINNES KOMPLETT I ET DIGITALT KOMPENDIUM PÅ IT'S LEARNING. SJEKK OGSÅ IT'S LEARNING FOR TILLEGGSMATERIALE/ THE FOLLOWING MATERIALS ARE COMPLETELY AVAILABLE IN A DIGITAL SYLLABUS ON THE TEACHING-PLATFORM "IT'S LEARNING» WHERE ALSO ADDITIONAL MATERIALS ARE ACCESSIBLE.

Antall sider

Blackburn, Bonnie J., ‘Masses based on popular songs and solmisation Syllables’, Sherr, R. (ed.), <i>The Josquin Companion</i> , Oxford 2001, 51–62.	12
Dillon, Emma, ‘The profile of Philip V in the Music of Fauvel’, Bent, Margaret / Wathey, Andrew (ed.), <i>Fauvel studies. Allegory, chronicle, music, and image in Paris, Bibliothèque Nationale de France MS Français 146</i> , Oxford 1998, 215–231.	17

- Fenlon, Iain, 'Patronage, Music, and Liturgy in Renaissance Mantua', Kelly, Forrest (ed.), *Plainsong in the age of polyphony*, Cambridge 1992 (Cambridge Studies in performance practice, 2), 209–235. 27
- Gaposchkin, Cecilia, 'Political Ideas in Liturgical Offices of Saint Louis', Hankeln, Roman (ed.), *Political plainchant? Music, Text and Historical context of Medieval Saint' Offices*, Ottawa, Canada 2009 (Musicological Studies, 111), 59–80. 22
- Hankeln, Roman, 'Ars musica / ars sacra / ars politica. Questions about the representation of political power in the offices of St Henry II.', Hiley, David (ed.), *Ars musica, musica sacra*, Tutzing 2007 (Regensburger Studien zur Musikgeschichte, 4), 19–27. 12
- Hansen, Finn Egeland, . in: *Gads Musikhistorie*, København 1990, 16–28 (Gregorianikk), 76–78 (1300-tallet), 84–86 (isorytmisk motett), 103–105 (renessanse), 110–112 (Dufay), 117–118 (Josquin), 121–123 (Josquins messer). 30
- Iversen, Gunilla, 'Transforming a Viking into a Saint: the Divine Office of St. Olav', Fassler, Margot E./Baltzer, Rebecca A. (ed.), *The Divine Office in the Latin Middle Ages: Methodology and Source Studies, Regional Developments, Hagiography*, Oxford 2000, 401–429. 29
- Kauffmann, Martin, 'Satire, pictorial genre and the illustrations in BN fr. 146', Bent, Margaret / Wathey, Andrew (ed.), *Fauvel studies. Allegory, chronicle, music, and image in Paris, Bibliothèque Nationale de France MS Français 146*, Oxford: Clarendon Press 1998, 285–305. 21
- Krötzel, Christian, 'Den nordiska pilgrimskulturen under medeltiden', Lars Rumar (ed.), *Helgonet i Nidaros. Olavskult och kristnande i Norden*, Stockholm 1997, 141–60. 20
- Ledang, Ola Kai, 'From Galdr to Paternoster – Norse and Christian Music Practices in Snorri's Heimskringla', Dybdahl, A. / Ledang, O. K. / Petersen, N. H. (ed.), *Gregorian Chant and Medieval Music*, Trondheim 1997, 85–106. 22
- Lockwood, Lewis, 'Aspects of the L'homme armé tradition', *Proceedings of the Musical Association* 100, 1973–1974, Les s. 97–107, 116–122. JSTOR 11
- Lockwood, Lewis, 'Strategies of music patronage in the fifteenth century: the Cappella of Ercole I d'Este', Fenlon, Iain (ed.), *Music in medieval and early modern Europe: patronage, sources, and texts*, Cambridge 1981, 227–248. 22
- Lundkvist, Sven, 'Sankt Olavskultens bakgrund i den europeiska pilgrimskulturen', Lars Rumar (ed.), *Helgonet i Nidaros. Olavskult och kristnande I Norden*, Stockholm 1997, 161–171. 11
- Prizer, William F., 'North Italian Courts', Fenlon, Iain (ed.), *The Renaissance: from the 1470s to the End of the 16th Century*, Basingstoke 1989, (Man and music, 2), 133–155. 23
- Rankin, Susan, 'Carolingian music', Rosamond McKitterick, *Carolingian Culture: Emulation and innovation*, Cambridge 1994, 274–292. 19
- Reynolds, Christopher, 'Rome: a City of Rich Contrast', *The Renaissance: from the 1470s to the End of the 16th Century*, Basingstoke 1989 (Man and music, 2), 63–73 11
- Tacconi, Marica S., 'The Cathedral and its Service Books', Tacconi, Marica S., *Cathedral and civic ritual in late medieval and Renaissance Florence: the service books of Santa Maria del Fiore*, Cambridge 2005 (Cambridge studies in palaeography and codicology, 12), 8–42. 3

Wright, Craig, 'The shape of the liturgy in the Late Middle Ages', Wright, Craig, <i>Music and ceremony at Notre Dame of Paris 500 – 1550</i> , Cambridge 1989, 98–139.	42
Wright, Craig, 'The Carolingian Laudes regiae', Wright, Craig, <i>Music and ceremony</i> , 198–206.	7
Wright, Craig, 'The coronation of Henry VI of England at Notre Dame', Wright, C., <i>Music and ceremony</i> , 206–217.	12
Wright, Craig, 'Antoine Brumel and Patronage at Paris', Fenlon, Iain (ed.), <i>Music in medieval and early modern Europe: patronage, sources, and texts</i> , Cambridge 1981, 37–60.	24
Wright, Craig, 'Dufay's <i>Nuper rosarum flores</i> , King Solomon's Temple, and the Veneration of the Virgin', <i>Journal of the American Musicological Society</i> 47, 1994, 395–441. JSTOR	
	472 s

HIST2165 - Kongemakt og stat i den norrøne verden

Emneansvarlig: Randi Bjørshol Wærdahl

Pensum **Antall sider**

Bøker

Sigurðsson, Jón Viðar, <i>Det norrøne samfunnet. Vikingen, kongen, erkebiskopen og bonden</i> , Oslo 2008	286s
Sawyer, Peter (ed.), <i>The Oxford Illustrated History of the Vikings</i> , Oxford 2001	230s

Kompendium (artikler og utdrag fordelt på to kompendier)

Andersen, Per Sveaas, "Nordisk innvandring, bosetning og samfunnsdannelse på Isle of Man i middelalderen", <i>Collegium Medievale</i> , vol. 8 (1996): 5-50	45s
Beistad, Heidi, "Election and rejection – the Norwegian 'seizure' of the Icelandic bishoprics in 1237-39, S. Imsen (ed.) <i>Ecclesia Nidrosiensis and Noregs veldi</i> , Trondheim 2012: 203-229	26s
Bjørge, Narve. "800-1536. Makt – og avmakt", i N. Bjørge m.fl., <i>Norsk utenrikspolitikk historie 1. Selvstendighet og union</i> , Oslo 1995: 19-49, 60-81	50s
Brown, Michael, <i>The Wars of Scotland 1214–1371</i> , kps "The Sea Kings" and "Lord of the Isles", Edinburgh 2004: 68–88, 255-273	38 s
Cowan, Edward J., "Norwegian Sunset – Scottish Dawn: Hakon IV and Alexander III", i N.H. Reid (ed.) <i>Scotland in the Reign of Alexander III 1249-1286</i> , Edinburgh 1990: 103-131	28s
Gammeltoft, Peder, "Scandinavian naming-systems in the Hebrides – A way of understanding how the Scandinavians were in contact with Gaels and Picts?", in B. Ballin Smith et al. (eds.), <i>West over Sea</i> , Leiden 2007: 481-495	15s
Kearney, Hugh, <i>The British Isles. A History of Four Nations</i> , kp 4, "The Vikings and the fall of the Old Order", Cambridge 2006: 60-91	31s

- Keller, Christian, "Vikings in the West Atlantic: A Model of Norse Greenlandic Medieval Society", in J. Muldoon (ed.) *The North Atlantic Frontier of Medieval Europe*, Burlington 2009: 25-46 **20s**
- Lustig, Richard I., "The Treaty of Perth: a re-examination", SHR vol. 63 (1978/79): 35-57 **22s**
- Mundal, Else, "Sagalitteraturen", i Odd Einar Haugen, *Handbok i norrøn filologi*, Bergen 2004: 267-302 **35s**
- Opsahl, Erik og Sogner, Sølvi, "I kongenes tid 900-1814" i K. Kjeldstali (red.), *Norsk innvandringshistorie I*, Oslo 2003: 23-50 **27s**
- Power, Rosemary, "Magnus Barelegs' Expeditions to the West", *Scottish Historical Review (SHR)*, vol. 65 (1986) **20s**
- Thomson, William P.L., *The New History of Orkney*, Edinburgh 2001: kp. 2 og 8-10 **49s**
- Wærdahl, Randi B., "The Norwegian Realm and the Norse world: A Historiographic approach", S. Imsen (ed) *The Norwegian Domination and the Norse World c. 1100-c. 1400*, Trondheim 2010: 35-57 **20s**
- Wærdahl, Randi B., *Norges konges rike og hans skattland. Kongemakt og statsutvikling i den norrøne verden i middelalderen*, dr.art. avhandling, NTNU 2006: kp 2, 5, 6 og 7 **88s**
- Wærdahl, Randi B., *The Incorporation and Integration of the King's Tributary Lands into the Norwegian Realm c. 1195-1397*, Leiden 2011: kp 2, s. 69-115 **45s**

(Sum ca. 1075s)

Utdrag fra relevante kilder deles ut på forelesning

HIST2810 - Stormaktspolitikk etter 1900

15 sp

Emneansvarlig: Tore Tingvold Petersen

Innføring i forholdet mellom stormaktene fra 1900 og frem til i dag med særlig vekt på Tysklandsproblemet frem til 1945 og den kalde krigen og USAs utenrikspolitikk etter 1945. I tillegg omhandler kurset Storbritannias internasjonale stilling på hele 1900-tallet, og konflikter i Midt Østen, Vietnam og det fjerne Østen i et stormaktsperspektiv.

Pensum	Antall sider
Joseph S. Nye, Jr., <i>Understanding International Conflicts: An Introduction to Theory and History</i> , New York 2007	255
Henry Kissinger, <i>Diplomacy</i> , New York 1994: 17-55 og 168-ut boka	ca 720
Vladislav Zubok og Constantine Pleshakov, <i>Inside the Kremlin Cold War</i> , London 1996	282
Warren I. Cohen: <i>America's Failing Empire: U.S. Foreign Relations since the Cold War</i> , Oxford 2005	186
David Reynolds, <i>Britannia Overruled: British Policy & World Power in the 20th Century</i> , London 1991: 1-234	234
Tore T. Petersen: <i>Richard Nixon, Great Britain and the Anglo-American Alignment in the Persian Gulf and Arabian Peninsula: Making allies out of Clients</i> , Brighton 2009	192
De fleste bøkene finnes i paperback, men da med annet utgivelsesår enn det som står på pensumlisten.	1869

Emneansvarlig: György Péteri

Dette kurset gir en oversikt over historien til en rekke land i Øst- og Sentraleuropa, med hovedvekt på perioden da disse landene hadde et kommunistisk styresett og var Sovjetunionens allierte i Warzawapakten og Comecon. I tillegg vil kurset gi et lite innblikk i mellomkrigstiden og endringene som har funnet sted etter de kommunistiske regimenes fall.

De kommunistiske regimene tok i disse landene initiativ til og iverksatte moderniseringsprosesser som skulle følge andre spilleregler enn de som foregikk samtidig i Vesteuropa. Denne annerledesheten fortsetter å sette sitt preg på både samfunnene i disse landene og hvordan vi tenker og snakker om dem, til tross for at de nå er medlemmer eller på vei inn i NATO og EU.

Pensum**Bøker:**

Joseph Rothschild, Return to Diversity. A Political History of East Central Europe Since World War II (Oxford and New York: Oxford University Press, 2008, 4th edition), **274 s.**

Ivan T. Berend, Central and Eastern Europe, 1944-1993: Detour from the Periphery to the Periphery (Cambridge: Cambridge University Press, 1998, "Cambridge Studies in Modern Economic History"), **414 s.**

Artikler (tilgjengeliggjøres gjennom Its Learning):

G. Péteri "The Oblique Coordinate Systems of Modern Identity" Introduction to G. Péteri, ed., Imagining the West in Eastern Europe and the Soviet Europe (University of Pittsburgh Press, 2010), 1-12; **12 s.**

G Péteri, "Nylon Curtain -- Transnational and Transsystemic Tendencies in the Cultural Life of State-Socialist Russia and East-Central Europe", Slavonica, Vol. 10, No. 2 (November 2004), 113-123; **11 s.**

G. Péteri, "Between Empire and Nation-State: Comments on the Pathology of State Formation in Eastern Europe during the 'Short Twentieth Century'", Contemporary European History, Vol. 9, No. 3 (2000), 367-384; **17 s.**

G Péteri, "On the Legacy of State Socialism in Academia", Chapter 10 in Michael David-Fox and György Péteri, eds., Academia in Upheaval. Origins, Transfers, and Transformations of the Communist Academic Regime in Russia and East Central Europe (Greenwood Press, 2000), 275-300; **25 s.**

G. Péteri, "Alternative Modernity? Everyday Practices of Elite Mobility in Communist Hungary, 1956-1980" in: Lewis Siegelbaum, ed., The Socialist Car. Automobility in the Eastern Bloc (Ithaca & London: Cornell University Press, 2011), 47-68; **21 s.**

G. Péteri, "Streetcars of Desire: Cars and Automobility in Communist Hungary (1958-1970)", *Social History* Volume 34, Number 1, February 2009, 1-28; **28 s.**

G. Péteri, "Contested Socialisms: the conflict between critical sociology and reform economics in communist Hungary, 1967-1971" *Social History* Volume 41, Number 3, August 2016, 249-266; **17 s.**

Totalt 819 sider

HIST2921 - Endringsprosesser i tidlig nytid 7,5 sp

Emneansvarlig: Ida Bull

Emnet vil omhandle samfunnsmessige endringer i perioden ca. 1550 -1850, med vekt på Europa, men i globalt perspektiv. Tidlig moderne tid spenner over en viktig endringsperiode i historien. Europa kom i stadig større grad i kontakt med andre deler av verden gjennom handel, oppdagelsesreiser, krig og erobring, en kontakt som i stadig større grad preget menneskenes dagligliv, arbeidsliv og tankemåter. De økonomiske strukturene endret seg fra føydal jordbruksøkonomi til handelskapitalisme og begynnende industrialisering. Den økonomiske politikken gjennomgikk en overgang fra en proteksjonistisk merkantilisme til en økonomisk liberalisme. Parallelt foregikk viktige endringer i sosial samfunnsstruktur. Kulturelt spenner perioden over en utvikling fra renessanse og reformasjon til opplysningstid, med religiøse motsetninger som et viktig tema. Politisk foregikk endringer fra føydalsamfunn gjennom statsdannelsesprosesser til enevælde, revolusjoner og konstitusjonell statsform. Emnet vil gi et overblikk over perioden, sette søkelyset på viktige endringsprosesser innenfor sosialt, økonomisk, kulturelt, religiøst og politisk samfunnsliv, og gå dypere inn i enkelte tema. Emnet vil sette norske forhold inn i de sammenhengene som blir drøftet i løpet av kurset.

Pensum

Oversikt

Peter Musgrave: *The early modern European economy*, 1999. Finnes som e-bok 206 sider

Jeremy Black: *Europe and the world 1650-1830*, Routledge, London and N.Y, 2002 180 sider.

Merry E Wiesner-Hanks: *Women and gender in early modern Europe*, 3. utg., Cambridge 2008, .kap. 3.: "Women's economic role". 30 sider

Fernand Braudel: *Kapitalismens dynamikk*, ARS, Oslo 1986. Finnes som e-bok 98 sider

Befolkning

*S. Sogner: Om migrasjon og minoriteter i Norge i tidlig moderne tid, *Historisk tidsskrift*, 78, 1999:61-74. 14 sider

Økonomiske og politiske strukturer

Ida Bull og Jakob Maliks: *Riket og regionene*, Akademika, Trondheim 2014, s. 9-39 30 sider

*Lars Magnusson: "Mercantilism", i: *A companion to the History of Economic Thought*, 2003, pp. 46-60 14 sider

Protoindustrialisering

*Sheilagh Ogilvie and Markus Cerman (red.): *European proto-industrialization*, 1996, kap. 1: pp. 1-11 og kap. 3: pp. 23-37. 26 sider

*Hovland, Edgar, Helge W. Nordvik and Stein Tveite: Proto-Industrialisation in Norway, 1750-1850: Fact or Fiction, *Scandinavian Economic History Review*, 1/1982: 45-56 12 sider

*Bull, Ida: City merchants as structuring element in the Norwegian region Trøndelag, in Gräf, Holger Th. und Katrin Keller: *Städtelandschaft; Städte im regionalen Kontext in Spätmittelalter und früher Neuzeit*, 2004: 171-184 14 sider

*Tranberg, Anna: Husindustri i Totenbygdene på 1700- og 1800-tallet”, *Heimen* 3/2007: 183-209 26 sider

Forbruk

Hutchison, Ragnhild: "Bites, nibbles, sips and puffs. New exotic goods in Norway in the 18th and the first half of the 19th century" , *Scandinavian Journal of History* Vol. 36, No. 2. May 2011: 156–185 Finnes på nett 30 sider

*Bull, Ida, ”Handelshistorie som bindeledd mellom det lokale og verden utenfor”, *Heimen* 4/2009: 279-293 14 sider

Norsk bondeøkonomi

Anna Tranberg og Knut Sprauten(red.) *Norsk bondeøkonomi 1650-1850*, Oslo, 1996:

Finnes på NB Digital

s. 7-11 (Innleiing); 5 sider

s. 31-46 (Ove Bjarnar); 16 sider

s. 64-81 (Gustav Sætra); 18 sider

s. 96-116 (John Ragnar Myking) 21 sider

Til sammen:

60 sider.

*K. Lunden: Norsk bondeøkonomi i «førindustriell til»,

Heimen, 3/1996:235-246

12 sider.

*A. Døssland, J.R. Myking: Meir om norsk bondeøkonomi,

Heimen, 1997:59-63

5 sider.

Til sammen

771 sider

Artikler/bokkapitler merket med * blir tilgjengelig i kompendium.

Emner på masternivå vår 2017 - historie

HIST3205 - Folkemord, historie og minner

7,5 sp

Emneansvarlig: Maria Fritsche

Undervisningsspråk: Engelsk

Dette emnet tar for seg bakgrunnen for, konsekvensene av og minnekulturen omkring forbrytelsen folkemord.

Course description:

Based on a historical analysis of different genocides we will analyse the structures and preconditions that have led to these mass killings, the role of elites and “ordinary” people and the response of the international community. We will discuss whether and in what regard the Holocaust occupies a unique position among the genocides, and evaluate the limits and advantages of a comparative approach. An important part of the course is to discuss how perpetrator-societies deal and have dealt with genocide, legally as well as politically and socially, and the impact of genocide on victims and perpetrators. In addition, we will address the role of memory, the political use (and abuse) of genocide through denial or instrumentalisation and the crucial role of historians in establishing facts to counter such tendencies.

Pensum

Jones, Adam. *Genocide. A Comprehensive Introduction*. NB! Second Edition, Routledge, 2011. (Kjøp ikkje 1. Edition). Følgende sider er pensum: s. 3-50, 64-93, 105-131, 149-172, 188-217, 233-255, 268-277, 283-305, 317-328, 346-362, 383-412, 501-524. (298 sider)

I tillegg vil emnet ha et kompendium på pensum.

HIST3375 - Expansion, Colonization and Global Connections: Interactions and Networks from the 15th Century **7,5 sp**

Emneansvarlig: John K. Osei-Tutu

This course, "Expansion, Colonization and Global Connections: Interactions and Networks from the 15th Century" focuses on the implications of the world-wide activity of European expansion and colonization from 15th Century. The course will explore the general nature of imperialism and colonization processes, the impact of the expansion and encounters globally – particularly, the connections, interactions and networks that emerged in the Atlantic and Indian Ocean arenas across time and space. The themes to be covered include expansion, colonization and decolonization; decentering of empire (through peripheral metro-poles in the Indian Ocean Arena); trans-national economic and social formations through trans-oceanic trade and migration; socio-cultural cross-fertilization and creolization; and making of global and the international. The approach will be comparative looking at expansion from an interactionist perspective across time and space; and the geographical focus will be on Europe Asia and Africa (though references may also be made to the Americas and other neo-European societies).

Pensum

Books:

	Pages
Abernethy David B., <i>The Dynamics of Global Dominance: European Overseas Empires, 1415-1980</i> , New Haven & London, 2000: 18 – 42; 81-132	65
Cooper Frederick, <i>Colonialism in Question: Theory, Knowledge, History</i> , Berkeley And London 2005: 3-32; 91-112; 153-203	100
Hyam Ronald, <i>Britain's Imperial Century, 1815 – 1914: A Study of Empire and Expansion</i> , 2002 (Third Edition): 1 – 337 (<i>selected pages</i>)	287

Articles:

Antunes Catia, “Globalization in history and the history of globalization: The Application Of a global model to historical research” in George Modelski

et al. (Ed.), <i>Globalization as an Evolutionary Process: Modeling Global Change</i> (Series: Rethinking Globalizations), London 2008: 242-263	21
Conklin Alice A., <i>A mission to civilize: the Republican idea of empire in France and West Africa, 1895-1930</i> : 1-37	37
Cooper Frederick, "Modernizing Colonialism and the Limits of Empire", in Craig Calhoun (Ed.), <i>Lessons of Empire: Imperial Histories and American Power</i> , New York & London, 2006: 3 – 72	9
Cooper Frederick, A parting of ways: Colonial Africa and South Africa, 1946-1948, <i>African Studies</i> , 65: 1, 2005: 27-44	17
Gregory Blue , Martin Bunton and Ralph Croizier , <i>Colonialism in the Modern World, Selected Studies</i> , New York and London 2002: 3-37	34
Elkins Caroline and Susan Pedersen (Eds.), <i>Settler Colonialism in the Twentieth Century</i> , New York and London 2005: 1-20; 171-180; 203-219	47
Lindblad , Thomas J., "Economic Aspects of the Dutch Expansion in Indonesia, 1870-1914", <i>Modern Asian Studies</i> , Vol. 23, No. 1, (1989: 1-24	24
J-STOR Link: http://links.jstor.org/sici?sici=0026749X%281989%2923%3A1%3C1%3AEAOTDE%3E2.0.CO%3B2-A	
Roberts , A. D. (Ed.), <i>The Colonial Moment Moment in Africa: Essays on the Movement of Minds and materials, 1900-1940</i> : 24-76	52
Thomas Martin, et al, <i>Crisis of Empire: Decolonization and Europe's Imperial States, 1918-1975</i> London, 2008: 17-42, 127-147, 273-311	73
	756

HIST3405 - Makt, musikk og ritualer: kunstens rolle i politisk kommunikasjon 800-1600 / Power, ritual, and music: the role of the arts in political communication 800-1600 **7,5 sp**

Emneansvarlig: Roman Hankeln

Ritualer hadde stor betydning i offentlig politisk kommunikasjon i middelalder og renessanse. I disse ritualer står musikken sentralt. Musikk er med når det gjelder å framvise adelig stil og identitet i fred og krig, men også når det gjelder å formulere kirkens holdning til herskap, makt og militær. Profesjonell musikkproduksjon i tidsrommet 800-1500 er avhengig av den geistlige/adelige eliten, men den gjenspeiler også samfunns-identitet i tidlig byutvikling: håndversksforeninger overtar mer og mer mesen-funksjoner med å finansere verdifulle musikkhåndskrifter hvor illuminasjoner og sanger tematiserer byen og byens identitet...

Seminaret tar opp disse og flere aspekter i en utvalg av eksempler fra Norden og Europa som spre seg fra Karolingertiden over høymiddelalderen til den italienske renessansen. / Rituals were of primary importance in the process of public communication during the Middle Ages and the Renaissance. Among these rituals, music plays a central role. Instrumental and vocal music are not only performed to emphasize style and identity of the nobility during peace and war, but they are also used as a means of formulating the ideas of ecclesiastical authorities regarding ideal rulership, and justified political and military power. Professional music-making during the period 800-1500 is based not only on the economic potential of ecclesiastical/secular elites, but it may also mirror the identity of other social groups during the evolution of medieval cities: more and more guilds take over the traditional mecenatic functions of the nobility by financing precious musical manuscripts whose illuminations show the city and formulate its identity, thereby functioning similarly to the chants recorded there also. The course presents these and other examples in a selection of case studies from Nordic countries

and continental Europe, beginning with the Carolingian involvement in ecclesiastical music up to the role of the nobility in the musical culture of Northern Italian courts during the Renaissance.

Pensum / Syllabus

DE FØLGENDE MATERIALER FINNES KOMPLETT I ET DIGITALT KOMPENDIUM PÅ IT'S LEARNING. SJEKK OGSÅ IT'S LEARNING FOR TILLEGGSMATERIALE/ THE FOLLOWING MATERIALS ARE COMPLETELY AVAILABLE IN A DIGITAL SYLLABUS ON THE TEACHING-PLATFORM "IT'S LEARNING» WHERE ALSO ADDITIONAL MATERIALS ARE ACCESSIBLE.

Arbeidstekster / Working-texts

Arbeidstekster gjelder som pensum for alle. I tillegg velger deltakerne fra en liste med «referatstekster» (se nedenfor). Mer arbeidsmateriale og flere skjemaer legges ut på it's learning. / The following working-texts are obligatory for all participants. Participants choose in addition from a list of so called «presentation»-texts. Additional working materials will be posted on it's learning.

Antall sider / pages

I Metode: kunst og musikk i politisk kommunikasjon / Method: the arts and music as part of political communication

- Hankeln, Roman, 'A blasphemous paradox? Approaches to socio-political aspects of medieval Western Plainchant', Hankeln, Roman (ed.), *Political plainchant? Music, text and historical context of medieval saints' offices*, Ottawa: The Institute of Mediaeval Music 2009 (Musicological Studies, 111), 1–11. **12**
- Koziol, Geoffrey, 'How does a ritual mean?', Koziol, Geoffrey, *Begging pardon and favor: ritual and political order in early medieval France*, Ithaca, N.Y.: Cornell University Press 1992, 289–324. **36**
- Leyser, Karl, 'Ritual, ceremony and gesture: Ottonian Germany', Leyser, Karl, *Communications and power in medieval Europe: the Carolingian and Ottonian centuries*, ed. by Reuter, Timothy, London: Hambledon 1994, 189–213. **25**

II Kirkelig ritual og kommunikasjon / Ecclesiastic ritual and communication

- Fassler, Margot, 'The feast of fools and Danielis Ludus: popular tradition in a medieval cathedral play', Kelly, Thomas Forrest (ed.), *Plainsong in the age of polyphony*, Cambridge: Cambridge University Press 1992, 65–99. **35**
- Fassler, Margot, 'Adventus at Chartres: ritual models for major processions', Howe, Nicholas (ed.), *Ceremonial culture in pre-modern Europe*, Notre Dame, Ind. : University of Notre Dame 2007, 13–62. **49**
- Fassler, Margot, 'Symbolic expressions of hierarchy in the medieval liturgy and at St. Victor', eadem, *Gothic Song: Victorine Sequences and Augustinian Reform in Twelfth-Century Paris*, Cambridge 1993 (Cambridge studies in medieval and Renaissance music), 260–266. **7**
- Hankeln, Roman, 'St. Olav's Augustine-responsories: contrafactum technique and political message', idem (ed.), *Political plainchant? Music, text and historical context of medieval saints' offices*, Ottawa: The Institute of Mediaeval Music 2009 (Musicological Studies, 111), 171–199. **29**

Koziol, Geoffrey, 'Monks, feuds, and the making of peace in eleventh-century Flanders', Head, Thomas / Landes, Richard (ed.), *The Peace of God: social violence and religious response around the year 1000*, Ithaca, N.Y. : Cornell University Press 1992, 239–258. **20**

III Monarkisk ritual / Royal rituals

Giesey, Ralph E., 'Models of rulership in french royal ceremonial', Wilentz, Sean (ed.), *Rites of power: symbolism, ritual, and politics since the Middle Ages*, Philadelphia: University of Pennsylvania Press 1985, 41–64. **24**

Giesey, Ralph Edwin, *The royal funeral ceremony in Renaissance France*, Genève : Droz, 1960 (Travaux d'humanisme et renaissance; 37), 'Chapter VII, VIII', 105–124, 125–144. **40**

Kipling, Gordon, '1 The idea of the civic triumph', idem, *Enter the king: theatre, liturgy, and ritual in the medieval civic triumph*, Oxford: Clarendon Press 1998, 6–47. **42**

Robertson, Anne Walters, 'Coronation Rites', eadem, *Guillaume de Machaut and Reims: context and meaning in his musical works*, Cambridge University Press 2002, 45–47. **3**

Robertson, Anne Walters, 'King David and Machaut's *David Hocket*', idem, *Guillaume de Machaut and Reims ...*, 241–256. **16**

Wright, Craig, 'The coronation of Henry VI of England at Notre Dame', idem, *Music and ceremony at Notre Dame of Paris 500-1500*, Cambridge etc. 1989, 206–217. **12**

IV Adelig ritual / Rituals of the nobility

Brown, Elizabeth A. R. / Freeman Regalado, Nancy, 'La grant feste: Phillip the Fair's celebration of the knighting of his sons in Paris at pentecost of 1313', Hanawalt, Barbara A. / Reyerson, Kathryn L. (ed.), *City and spectacle in medieval Europe*, Minneapolis, Minn.: University of Minnesota Press 1994 (Medieval studies at Minnesota, 6), 56–86. **31**

Bumke, Joachim, 'The protocol of the courtly banquet', idem, *Courtly culture: literature and society in the high Middle Ages*, Berkeley: University of California Press, 1991, Woodstock, NY : Overlook Press 2000, 182–199. **18**

Bumke, Joachim, '2. Knighting ceremonies', idem, *Courtly culture ...*, 231–247. **17**

Bumke, Joachim, '3. Courtly love', idem, *Courtly culture ...*, 360–377. **18**

Harvey, Ruth, 'Courtly culture in medieval Occitania', Gaunt, Simon / Kay, Sarah (ed.), *The Troubadours: An Introduction*, Cambridge, Cambridge University Press 1999, 8-27. **20**

Prizer, William F., 'Music and Ceremonial in the Low Countries: Philip the Fair and the Order of the Golden Fleece', *Early Music History*, 5, 1985, 113-153. **41**

V Ritualer i byen / Rituals in the city

Blockmans, Wim / Donckers, Esther, 'Self-representation of court and city in Flanders and Brabant in the fifteenth and early sixteenth centuries', Blockmans, Wim / Janse, Antheun (ed.), *Showing status: representation of social positions in the late Middle Ages*, Turnhout: Brepols 1999 (Medieval texts and cultures of Northern Europe, 2), 81–111. **30**

McRee, Benjamin R., 'Unity of division? The social meaning of guild ceremony in urban communities', Hanawalt, Barbara A. / Reyerson, Kathryn L. (ed.), *City and spectacle in medieval Europe*, Minneapolis, Minn.: University

- of Minnesota Press 1994 (Medieval studies at Minnesota, 6), 189–207. **19**
- Muir, Edward, 'Five. A republic of processions', idem, *Civic ritual in renaissance Venice*, Princeton, N.J.: Princeton University Press 1981, 185–211. **27**
- Wilson, Blake, 'Lauda singing and the laudesi company in Florence', idem, *Music and Merchants: the Laudesi Companies of Republican Florence*, Oxford 1992, 37–73. **37**
- Wright, Craig, 'Confraternal services.', idem, *Music and ceremony at Notre Dame of Paris 500-1500*, Cambridge etc. 1989, 134–139.. **6**

VI Non-verbal kommunikasjon: geberder og atferd / Non-verbal communication: gestures and behaviour

- Barasch, Moshe, 'Chapter 1, The speaking hand', idem, *Giotto and the language of gesture*, Cambridge: Cambridge University Press 1987, 15–39. **25**
- Bumke, Joachim, '2. Clothes and cloth.' 'Dress codes', 'The courtly ceremony of dress', 'The beginnings of courtly fashion', idem, *Courtly culture...*, 128-130, 136-138, 138-150. **18**
- Schmitt, Jean-Claude, 'The rationale of gestures in the West: third to thirteenth centuries', Bremmer, Jan N. / Roodenburg, Herman (ed.), *A Cultural history of gesture: from antiquity to the present day*, Cambridge: Polity Press 1991, 59–70. **12**
- Salmen, Walter, 'Dances and dance music, c. 1300–1530', Strohm, Reinhard / Blackburn, Bonnie J. (ed.), *Music as concept and practice in the late Middle Ages*, Oxford: Oxford University Press 2001 (New Oxford History of Music, 3.1), 162–181. **20**
- Arbeidstekster sidetall / pages tot.: 689**

Referatstekster / Presentation texts

En av de følgende tekster velges av deltakerne som grunnlag for muntlig presentasjon. / Participants choose one of the following presentation-texts as basis for their oral presentation during the course.

Til II / Ad II:

- De Jong, M., 'Power and humility in Carolingian society the public penance of Louis the Pious', *Early Medieval : Europe* 1, 1992, 29–52 **24**
- Schier, Volker / Schleif, Corine, 'Seeing and Singing, Touching and Tasting the Holy Lance: The Power and Politics of Embodied Religious Experiences in Nuremberg 1424-1524', *Signs of Change – Transformations of Christian Traditions and their Representation in the Arts, 1000-2000*, ed. Nicolas Bell, Claus Clüver, Nils Holger Petersen, Amsterdam 2004, 401–426. **26**

Til III / Ad III:

- Bloch, Marc, 'I The beginnings of the touch for scrofula', 'V The royal miracle during the Wars of Religion and the absolute monarchy, I Wonder-working royalty before the crisis', *The royal touch: sacred monarchy and scrofula in England and France*, translated by J.E. Anderson, London: Routledge & Kegan Paul 1973, 11–27, 177–186. **27**
- Gieysztor, Aleksander, 'Gesture in the Coronation Ceremonies of Medieval Poland', Bak, János M. (ed.), *Coronations: medieval and early modern monarchic*

- ritual*, Berkeley: University of California Press 1990, 152-162. 11
- Wright, Craig, 'The Carolingian *Laudes regiae*', idem, *Music and ceremony at Notre Dame of Paris 500-1500*, Cambridge etc. 1989, 198-206 9
- Til IV / Ad IV:**
- Bennett, M., 'Military masculinity in England and Northern France c. 1050–c. 1225', Hadley, D.M. (ed.), *Masculinity in medieval Europe*, London: Addison Wesley Longman 1999, 71-88 18
- Merkley, Paul, 'The role of liturgical elements in fifteenth- century ceremonial', Van Deusen, Nancy (ed.), *Procession, performance, liturgy, and ritual: essays in honor of Bryan R. Gillingham*, Ottawa: Institute of Mediaeval Music 2007 (Musicological Studies; 62,8), 339–358 20
- Til V / Ad V:**
- Brown, Howard Mayer / Polk, Keith, 'Status and education', Strohm, Reinhard / Blackburn, Bonnie J. (ed.), *Music as concept and practice in the late Middle Ages*, Oxford: Oxford University Press 2001 (New Oxford History of Music, 3.1), 98-103 5
- Terpstra, Nicholas, 'Death and dying in Renaissance confraternities', Eisenbichler, Konrad (ed.), *Crossing the boundaries: Christian piety and the arts in Italian medieval and Renaissance confraternities*, Kalamazoo, Mich. : Medieval Institute Publications, Western Michigan University 1991 (Early drama, art, and music, Monograph series, 15), 179–200. 22
- Til VI / Ad VI:**
- Barasch, Moshe, 'Chapter 3, Prayer', idem, *Giotto and the language of gesture*, Cambridge: Cambridge University Press 1987, 56–71 16
- Brown, Howard Mayer / Polk, Keith, 'Guilds and patronage', Strohm, Reinhard / Blackburn, Bonnie J. (ed.), *Music as concept and practice in the late Middle Ages*, Oxford: Oxford University Press 2001 (New Oxford History of Music, 3.1), 103–108 6
- HIST3465 - Fellesskap, grupper, og identiteter i europeisk middelalder 7,5 sp**

Emneansvarlig: Erik Opsahl

Dette emnet vil ta opp det sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske mangfoldighet i Europa gjennom høy- og seinmiddelalderen. Det har vært en utbredt oppfatning blant samfunnsvitere helt siden 1800-tallet at «samfunn» er territorielt avgrensede og ordnede sosiale systemer under et styre av normer og regler, og at dette representerer den fremste form for gruppeorganisering som personer kan være med i. Et slikt samfunnsfellesskap har i dette perspektivet vært tillagt større betydning for den enkelte enn medlemskap i andre grupperinger, som for eksempel slekt og grannelag, politiske og sosiale grupper.

De mange forskjellige typene av grupper i middelalderens Europa var imidlertid styrt av ulike sett av verdier, normer og regler og tvang fram eller opprettholdt bestemte måter å opptre på. Integreringen av ulike typer grupper inn i et samfunnsfellesskap kan ikke tas for gitt, som en

nærmest autonom prosess. I stedet må en søke å avdekke de enkelte faktorene som bidrog til den samfunnsmessige integreringen som åpenbart skjedde i løpet av middelalderen i Europa. Flere typer grupper som mennesker kunne tilhøre, forsvant eller ble sterkt svekket i løpet av middelalderen, og den administrative og rettslige betydningen til politiske og sosiale grupper steg. Denne utviklingen vil være i fokus for emnet. Her vil kjente begrep fra vår egen samtid som «stat» og «nasjon» være sentral, men også religion. Den katolske kirkens betydning som samfunnsmakt i middelalderens Europa kan knapt overdrives.

Emnet vil foruten en mer allmenn og teoriorientert del, behandle utvalgte temaer innenfor problemkomplekset med empiri fra utvalgte land.

Bøker:

- Susan Reynolds: *Kingdoms and Communities in Western Europe 900-1300*, 2. utg., Oxford 1997, kap.2-9, s.39-339 **301**
 Bruce Webster: *Medieval Scotland. The Making of an Identity*, London 1997 **137**

Kompendium:

Nasjonal identitet

- Erik Opsahl: «Nasjonal identitet i middelalderen?», i *Bohusläns museum rapport 2012:47*, s. 11-22 **10**
 A.D. Smith: «When is a Nation?», i *Geopolitics 7:2*, s. 5-32 **28**
 Caspar Hirschi: kap.1-3 i *The Origins of Nationalism*, Cambridge 2012, s. 1-49 **49**

Gilder, laug og brødrskap

- Christoph Anz: «Gildernes form og funksjon i middelalderens Skandinavia», i Lars Bisgaard og Leif Søndergaard (red.), *Gilder, lav og broderskaber i middelalderens Danmark*, Odense 2002, s. 21-40 **20**
 Bjørn Poulsen: «Fromhed og magt i senmiddelalderen:...» i samme antologi som foregående, s. 195-255 **62**

Kirke og kristendom

- Per Ingesman: kap.17-21,23-24 i *Kirkens historie*, bind 1, København 2012, s. 537-686 **156**

Lokale fellesskap

- Steinar Imsen & Günther Vogler: «Part I: Communal Autonomy and Peasant Resistance in Northern and Central Europe», i P. Blickle (ed.), *Resistance, Representation and Community*, Oxford 1997: s. 5-43 **38**
 Peter Blickle, Steven Ellis & Eva Österberg: «Part III: The Commons and the State: Representation, Influence and the Legislative Process», i P. Blickle (ed.), *Resistance, Representation and Community*, Oxford 1997: s. 115-154 **39**
 Peter Blickle: «Communalism, Parliamentarism, Republicanism», i *Parliaments, Estates and representation*, Vol. 6 No. 1, 1986: s. 1-13 **13**

Totalt **850**

Klassiske fag

(gresk, latin og antikkens kultur, i original og i oversettelse)

Emner på basisnivå vår 2017 - klassiske fag

ANT1003 - Klassisk retorikk 15 sp

Emneansvarlig: Aslak Rostad

Retorikken er kunsten å ha ordet i sin makt. Denne kunsten ble først rendyrket i antikkens Hellas og Roma. Dette emnet gir en innføring i sentrale tanker og triks som gjorde den klassiske retorikken til selve drivkraften i antikkens politikk, filosofi, pedagogikk og litteratur. Emnet fokuserer på kanoniske tekster i oversettelse fra gresk og latin og framhever deres praktiske betydning, som har vært av avgjørende for historien helt siden antikken og fremdeles har stor aktualitet i dag.

Eksamenspensum

Originalverk i oversettelse med innledninger

Aristoteles' *Retorikk*, oversatt av Tormod Eide, Vidarforlaget (2006) 271 sider

Retorik til Herennius, oversatt av Søren Hindsholm, Gyldendal dansk forlag (1998) 208 sider

Romersk retorikk, Cicero, Quintilian og Tacitus, oversatt av Hermund Slaattelid, Samlaget 2. utg. (2009) 206 sider

Augustin, *De doctrina christiana – ein kristen retorikk*, oversatt av Hermund Slaattelid, Samlaget (1998) s. 112–151, digitalt tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider

Klassisk talekunst, Gorgias, Thukydid, Lysias, Demosthenes, Cicero, Vidarforlaget (2009) 255 sider

Cicero, *Taler*, oversatt av Henning Mørland, Aschehoug (1971) s. 205–229, digitalt tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider

Lukian, *En hyllest av flua og andre personportretter* (2014), oversatt av Aslak Rostad, s. 34–162

Oversiktsverk

G. A. Kennedy, *A New History of Classical Rhetoric*, Princeton University Press (1994), 313 sider

Øvrig referanselitteratur (ikke direkte eksamenspensum)

T. Eide (1989) *Retorisk leksikon*, Aschehoug

E. Gundersen (2009) *Cambridge Companion to Ancient Rhetoric*, Cambridge University Press

H. Lausberg (1998) *Handbook of literary rhetoric*, Brill

G. Ueding (1992–2014) *Historisches Wörterbuch der Rhetorik*, de Gruyter

Støttelitteratur

Språkkunnskap i gresk og latin for nybegynnere, kompendium som fås kjøpt bokhandelen

ANT1102 - Antikkens litteratur – 15 sp

Emneansvarlig: Staffan Wahlgren

Emnet er en innføring i den gresk-romerske litteraturen, formidlet gjennom tekster som studeres i oversettelse. Tekstene representerer ulike sjangere og studeres i sin litteraturhistoriske kontekst.

Alt som er merket med * finnes i et eget kompendium.

1) Gresk litteratur

a) Antikke tekster

Gresk epos:

- Homer, *Iliaden*, sang 1, 6, 9, 19, 22, 24 (overs. av P. Østbye 1920, 3. utg. Oslo 1994).
- Homer, *Odysseen*, sang 1, 6, 10, 11, 12, 23 (overs. av P. Østbye 1922, 4. utg. Oslo 1994)
- Hesiod, **Arbeid og dager* (overs. av Aslak Rostad, Oslo 2014)
- Gresk lyrikk, utvalg på 30 s. (kompendium).
- Theokrit, **Idyller* (overs. av P. Østbye, Oslo 1922)

Gresk tragedie:

- Aiskylos, *Orestien* (overs. av P. Østbye 1926, ny utg. *Greske tragedier*, Oslo 2013)
- Sofokles, *Antigone* (overs. av P. Østbye 1927, ny utg. *Greske tragedier*, Oslo 2013)
- Euripides, *Medea* (overs. av P. Østbye 1928, ny utg. *Greske tragedier*, Oslo 2013)

Gresk komedie:

- Aristofanes, *Froskene*, i *Aristophanes, Plays: Two* (overs. av K. McLeish, London 1993)
- Menander, *Grinebiteren* (Gyldendal 2015, oversatt med innledning av Ulvhild Anastasia Fauskanger)

Gresk prosa:

- Platon, *Sokrates' forsvarstale* (overs. av Leiv Amundsen 1953, tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider, tilgjengelig på nynorsk ved A. Stigen, Oslo 1970).
- Longos, *Dafnis og Chloe*, i *Daphnis and Chloe* (overs. av P. Turner, London 1989).

b) Sekundærlitteratur

Gresk litteraturhistorie (kompendium 200 s.).

Supplerende oppslagsverk

- Hjortsø, Leo, *Greske guder og helter*, Oslo, Pax Forlag 2005.

2) Romersk litteratur

Antikke tekster

Romersk komedie:

- Plautus, *Aulularia*, i *The Pot of Gold and other Plays* (overs. av E.F. Watling, Penguin Classics, London 1965.)
- Terents, *Adelphoe* i *Terence, The Comedies* (overs. av B. Radice), Penguin Classics, London 1979.

Romersk epos:

- Vergil, *Aeneiden*, bok 1, 2 og 6 (overs. av E. Kraggerud, Suttung forlag, Tangen 1986).

Romersk læredikt:

- Vergil, *Georgica* bok 1 og 2 (overs. av E. Kraggerud, Oslo 1994).

*Romersk lyrikk i utvalg (kompendium, NB: gjelder ikke *Ars Poetica*):

- Catull, *Carmina* 1, 3, 5, 30, 31, 51, 72, 76, 85, 86, 87, 101, 116.

- Horats, *Oder I* 1, 8, 9, 11, 14, 19, 22, 37; *II* 14, 15, 16, 20; *III* 1, 13, 30.

- *Epoder* 7,16;

- *Brev om diktekunsten (Ars Poetica)* (oversatt av Peter Astrup Sundt, Gyldendal 2016).

- Tibull, *Elegier I* 1.

- Properts, *Elegier I* 1, 2; *III* 5, 20, 21.

- Ovid, *Heroides III, XVI og XVII*.

- *Metamorfoser* fra bok I, VIII, X, XI

- Lukrets, *Om tingenes natur*, fra bok III

*Romersk prosa i utvalg (kompendium):

- Cicero, *I. tale mot Catilina*.

- Cicero, *Om alderdommen*.

- Seneca, *Om mildhet*.

- Plinius d. y., Utvalg av brevlitteratur

- Apuleius, *Det gylne esel*, bok III og XI

b) Sekundærlitteratur

Romersk litteraturhistorie:

- Stephen Harrison (red.) 2005, *A Companion to Latin Literature*, Blackwell Publishing, Introduksjon (s. 1–12), kapittel 2 (s. 31–43), kapittel 3 (44–57), kapittel 6 (81–100), kapittel 9 (130–147), kapittel 11 (159–173).

Supplerende oppslagsverk

- Hjortsø, Leo, *Romerske guder og helter*, København 1988.

Støttelitteratur

Språkkunnskap i gresk og latin for nybegynnere, kompendium som fås kjøpt bokhandelen

LAT1002 - Tekstkurs I i latin: Middeltalderlatin 15 sp

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

I dette emnet gis en første innføring i det latinske språket og den romerske kulturen. Det blir lagt vekt på innlæring av grunnleggende grammatikk og ordforråd, og trening i oversettelsesteknikk. Studenten skal øve opp sin oversettelsesteknikk, befeste grammatikkunnskapene og utvide sitt ordforråd. Målet er også å opparbeide en forståelse av det latinske språkets rolle i middelalderen. I emnet gis en innføring i middelalderens forskjellige litteraturgenrer og i språkets rolle som kommunikasjonsmiddel og kulturformidler. Det blir lest ca. 60 sider prosa og poesi (én side = 30 linjer) fra middelalderen.

Tekstpensum

Sidwell, K.: *Reading Medieval Latin*, Cambridge 1995. Utvalgte kapitler.

Frihagen, A. K.: *Omnibus 2. Tekstbok*, Oslo 1997. Utvalgte utdrag.

I tillegg vil det bli utdelt tekster i form av kompendium/stensiler.

Ordbok

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg. Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996

Kultur- og litteraturhistorie

* Mortensen, Lars Boje, *Middelalderlatin, hvad var, og hvad er meningen?*

Antikkprogrammets småskrifter nr. 2, Norges forskningsråd, Oslo 1998.

(Kan fritt lastes ned på <http://bora.uib.no/handle/1956/767>)

F. A. C. Mantello & A. G. Rigg, *Medieval Latin: An Introduction and Bibliographical Guide*, Washington D. C. 1996.

LAT1004 - Tekstkurs III i latin: Antikk prosa II 7,5 sp

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

Kurset har som mål å gi økt forståelse av oversettelsesteknikk og bedre ferdighet i å oversette fra latin til norsk. Det gir fordypet kunnskap i grammatikk og stilistikk og førstehåndskjennskap til antikkens forskjellige prosasjangere, særlig romersk filosofi. Ca 30 sider prosa fra senrepublikk og tidlig keisertid. Tekstene blir også studert i sin kulturhistoriske sammenheng.

Tekstpensum

M. D. Usher, *A Student's Seneca*, University of Oklahoma Press, Norman 2006

Ordbok

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg. Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996

Kultur- og litteraturhistorie

G. Damschen & A. Heil (red.), *Brill's Companion to Seneca: Philosopher and Dramatist*, Leiden 2014, s. 3-71 og 191-200.

LAT1005 - Tekstkurs IV i latin: Antikk poesi 7,5 sp

Emneansvarlig: Thea Selliaas Thorsen

I kurset studeres poesi fra først og fremst den augusteiske perioden, både i original og oversettelse. Det gis en innføring i metrikk.

Tekstpensum:

Vergil, *Aeneid* IV, edited with introduction, notes and vocabulary by H.E. Gould and J.L. Whitley, Bristol Classical Press, 2005, samt Ovids *Heroides* 7, kompendium som fås kjøpt i bokhandelen

Ordbok:

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg. Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk:

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996

Kultur-, litteratur- og språkhistorie:

Gian Biagio Conte, *Latin literature – A History*, The Johns Hopkins University Press, side 262–291 og 340–364

Oversettelser:

Ovid, *Heroides*, 1–6, 8–15 (overs. T. S. Thorsen Gyldendal 2001)

Vergil, *Aeneiden*, sang 1-3, 5-6, 12 (overs. E. Kraggerud 1983 el. senere, eller O.S. Due 1986)

Støttelitteratur

Språkkunnskap i gresk og latin for nybegynnere, kompendium som fås kjøpt bokhandelen

Kulturminneforvaltning

Emner på påbyggingsnivå vår 2017 – kulturminneforvaltning

KULMI2710 - Lokalhistorie med arkivkunnskap 15 sp

Emneansvarlig: Ida Bull

Lokalhistorie har lange og gode tradisjoner i Norge, både blant fagutdannede historikere og amatører. Kunnskap om fagfeltets diskusjonstema og arbeidsmåter vil være en del av dette kurset. Hovedhensikten vil være å gi en introduksjon til ulike måter å studere lokalsamfunns historie: på den ene siden med en målsetting om å klarlegge historien til det enkelte lokalsamfunn, på den andre siden med et mer generaliserende perspektiv, der studier innenfor et eller flere lokalsamfunn gir kunnskap om større samfunnsmessige prosesser, nasjonalt eller globalt. Emnet vil gi en introduksjon i arkiver og kilder som vanligvis brukes i lokalhistoriske studier, og vil ta for seg hvordan ulike lokalhistoriske enheter kan studeres: familien eller husholdet som samfunnets minste enhet, bygdesamfunnet, byen og regionen. Realhistoriske eksempler og kilder vil ha kronologisk tyngdepunkt etter ca. 1660 og fram til moderne tid.

Lokalhistorie som fag

Antall sider

Aud Mikkelsen Tretvik: *Lokal- og regionalhistorie*, Samlaget 2004

117

Ola Alsvik: *Lokalhistorie i Norge*

<http://www.lokalhistorie.no/publisering/lokalhistorie-i-norge>

7

Liv Marthinsen: "Norsk lokalhistorie etter 1970 – tradisjon og fornyelse"

og Harald Winge: "Hvordan kan lokalhistorie være byggesteiner for

rikshistorie?", begge i Else Braut (red.): *Blikk på lokalhistorie*,

Norsk lokalhistorisk institutt, Oslo 1997. **Finnes som e-bok**

24

*Ingar Kaldal: "Ei meir historisk reflekterande lokalhistorie? Noen forslag til

lokalhistorieskrivinga i framtida", i *Sted, tilhørighet og lokalhistorisk*

forskning : lokalhistoriens form og funksjon i det 21. århundre,

redigert av Knut Sprauten. NLI, 2007. (Skrifter fra NLI ; 44).

20

*Arnfinn Kjelland: "Norsk lokalhistorie og "nyare" mikrohistorie", *Heimen* 3/2009.

16

184

Familien som samfunnets minste enhet

Sølvi Sogner (red.): *I gode og vonde dagar*, Samlaget 2003

260

Ståle Dyrvik: *Den demografiske overgangen*, Samlaget 2004

130

390

Bygde- og byhistorie

Norges landbrukshistorie, Samlaget, 2002, Utdrag:

*Bd. 2 Lunden: kap «På garden og i grenda» +

«Hovudsaker og store linjer», s. 359-395

37

Bd. 3 Gjerdåker: Kap.

«Det smidige bondesamfunnet», s. 152-155 og

«Marknadsintegrasjon og nye fellesskap

1860-1920», s. 158-297

144

*Bd. 4 Almås: kap.

«Eit samla bilde 1920-2000», s. 383-411

29

210

*Jan Eivind Myhre: "Moderne byhistorie. Noen perspektiver" og

Finn-Einar Eliassen: "Norske byer 1500-1800: identifikasjon,

avgrensning, funksjoner", begge i *Heimen* 3/1987, s. 130-151

22

Hals, Harald (red.): <i>Kommunalt selvstyre i Sør-Trøndelag 150 år; 1837-1987</i> . s. 5-62.	58
Knut Mykland: <i>Trondheim historie</i> , 1996, utdrag	50
Valgfri bygdebok, utdrag	50
	390

Regionhistorie

*Harald Winge: "Regions and regional history in Norway", i: Finn-Einar Eliassen m.fl. (red.): <i>Regional integration in early modern Scandinavia</i> s. 41-55	14
*Ida Bull: "Regionhistorie og regional identitetsbygging, i: <i>Heimen</i> 2006	10
*Ida Bull "Redaksjonelt forord", <i>Trøndelags historie</i> , bd. 1, 2005	2
*Knut Helle: "Innleiing", <i>Vestlandets historie</i> , bd. 1, Bergen 2006, s. 11-25	ca. 10
<i>Trøndelags historie</i> , 2005, utdrag	100
	136

Lokalhistorie og verden

Knut Kjeldstadli: "Bufaste og nykommere – innflyttere og innvandrere i norske lokalsamfunn", i Ola Alsvik (red.): <i>Kultur møter</i> , Norsk lokalhistorisk institutt, Oslo 2004. http://www.lokalhistorie.no/publisering/veiledning-og-metode/kulturmoter	19
Artikler av Kari Telste, Ragnhild Hutchison, Alan Hutchinson og Ida Bull i <i>Heimen</i> nr 4/2009	50
	70

Kilder

Nils Johan Stoa og Per-Øivind Sandberg: <i>Våre røtter</i> , ca. <i>Skiftene som kilder</i> , Norsk lokalhistorisk institutt, 1996	200
Artikler av Harald Winge, Ståle Dyrvik Finnes som e-bok	43
<i>Tingboka som kilde</i> , Norsk lokalhistorisk institutt 1991	
Artikler av Sølvi Sogner, Hans Eyvind Næss Finnes som e-bok	40
*Dagfinn Slettan: "Innsamling av munnlege kjelder", <i>Heimen</i> 3/1989	10
*Anna Jorunn Avdem: "Korleis kan munnlege kjelder utfylle det skriftlege materialet?", <i>Heimen</i> 3/1989	7
*Dagfinn Slettan: "Det fortalte livet", <i>Heimen</i> 1/1997	10
	310

Antall sider totalt ca. 1480

Kjennskap til håndbøker som:

Knut Johannessen et. al.: <i>Håndbok for Riksarkivet</i> , 1992	
Liv Mykland: <i>Håndbok for brukere av statsarkivene</i> , 2005	
Alf Kiil: <i>Arkivkunnskap: Statsarkiva</i> , 1969 (eller senere utg).	
Mykland/ Masdalen: <i>Administrasjonshistorie og arkivkunnskap. Kommunene</i> , 1987	
Vilhelm Lange et. al.: <i>Privatarkiver</i> , 2001	
Knut Johannessen: <i>Den glemte skriften. Gotisk håndskrift i Norge</i> , 2007	

Kjennskap til lokalhistoriske ressurser på internett

Artikler merket med * vil bli gjort tilgjengelige i kompendium.
Pensumlisten blir lagt ut på It's learning
e-bøker kan søkes opp gjennom www.nb.no

Emner på masternivå vår 2017 – kulturminneforvaltning

KULMI3215 - Museologi og kulturarvspedagogikk 7,5 sp

Emneansvarlig: Aud Mikkelsen Tretvik

Black, Graham (2012): *Transforming Museums in the 21st Century*. Routledge. London/New York (ca. 230 s.)

Dean, David (1998): *Museum Exhibition. Theory and Practice*. Routledge, London/New York. (ca. 115 s.)

Einarsen, Hans Philip (2005): *Museer og den flerkulturelle virkeligheten*. ABM-skrift nr. 12. (ca. 30 s.) [finst elektronisk]

Henriksen, Ellen Karoline og Merethe Frøyland (1998): *Hva vet vi om læring i museer?* Norsk Museumsutvikling skriftserie 7-1998, Oslo. (ca. 50 s.)

Hooper-Greenhill, Eilean (2007): *Museum and education. Purpose, pedagogy and performance*, Routledge, s. 1-62 + 170-201 (ca. 90 s.)

Knell, Simon J., Suzanne MacLeod, Sheila Watson (ed.) (2007): *Museum Revolutions*. Routledge, London/New York, kap. 10, 12, 20, 21, 24, 25, 27 (ca. 90 s.)

Lien, Sigrid og Hilde Wallem Nielssen (2016): *Museumsforteljingar. Vi og dei andre i kulturhistoriske museum*. Det Norske Samlaget, Oslo. (ca. 160 s.)

Macdonald, Sharon (2006): *A Companion to Museum Studies*. Oxford, kap. 19-22, s. 320-376. (ca. 50 s.)

Watson, Sheila (ed.) (2007): *Museums and their Communities*. Routledge, London/New York, kap. 25, 26, 27, 28, s. 375-417 (ca. 40 s.)

Til kurslitteraturen høyrer også eit kompendium på ca. 300 sider som vil vere tilgjengelig ved semesterstart.

Politiske dokument som alle bør vere kjent med

NOU 1996:7 *Museum: Mangfald, minne, møtestad* [Kulturdepartementet]

St.meld. nr. 22 (1999-2000) *Kjelder til kunnskap og oppleving* [Kulturdepartementet]

St.meld. nr. 15 (2007-2008) *Tingenes tale* [Kunnskapsdepartementet]

St.meld. nr. 49 (2008-2009) *Framtidas museum* [Kulturdepartementet]

Meld. St. 10 (2011-2012) *Kultur, inkludering, deltaking* [Kulturdepartementet]

KULMI3225 - Bygningslovgivning i kulturminnevernet 7,5 sp

Emneansvarlig: Michael Kahn

1) Plan- og bygningsrett, del 2, 2 utgave

Byggesaksbehandling, håndhevelse og sanksjoner Odd Jarl Pedersen, Per Sandvik, Stein Ness, Audvar Os, Helge Skaaraas

2) Veileder: <http://www.ra.no/Veiledning/For-forvaltningen/Kulturminne-i-kommunen/Kulturminneplaner>

KULMI3235 - Planlovgivning i kulturminnevernet 7,5 sp

Emneansvarlig: Michael Kahn

1) Plan- og bygningsrett, del 1, 2 utgave

Planlegging og ekspropriasjon Odd Jarl Pedersen, Per Sandvik, Helge Skaaraas, Stein Ness, Audvar Os

2) Rundskriv, 18.02.2014 Nr.: H-2/14 om innsigelser

(<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kmd/dok/rundskriv/2014/rundskriv-h-214---supplering-av-rundskri.html?id=751295>)

3) Veileder:

http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/175697/1/kulturminner_miljoer_landskap_veileder.pdf